

СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР
НА МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА РИБАРСКА ГРУПА

МИРГ Свищов-Ценово

(име на местната инициативна рибарска група)

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ

(шрифт - Times New Roman 12, междуредие - 1,15)

I. Описание на рибарската територия (*рибарска територия и население, обхванати от стратегията и партньорството*):

1.1 Данни за общини и населени места от рибарската територия (*списък на общините, списък на населените места, демографски, социални и екологични показатели*).

• списък на общините, обхванати от МИРГ

Територията на МИРГ Свищов - Ценово обхваща общините Свищов (област Велико Търново) и Ценово (област Русе).

• списък на населените места, обхванати от МИРГ

В обхвата на територията на МИРГ се включват всички 25 населени места от Община Свищов и Община Ценово – общо 1 града и 24 села.

В обхвата на МИРГ обхваща всички населени места от община Свищов:

№	Населено място	ЕКТТЕ	№	Населено място	ЕКТТЕ
1	с. Алеково	00237	9	с. Морава	49028
2	с. Александрово	00285	10	с. Овча могила	53196
3	с. Българско сливово	07363	11	с. Ореш	53672
4	с. Вардим	10118	12	гр. Свищов	65766
5	с. Горна Студена	16393	13	с. Совата	67787
6	с. Деляновци	20630	14	с. Хаджидимитрово	77013
7	с. Драгомирово	23431	15	с. Царевец	78121
8	с. Козловец	37784	16	с. Червена	80457

Територията на МИРГ обхваща и всички населени места от община Ценово:

№	Населено място	ЕКТТЕ	№	Населено място	ЕКТТЕ
1	с. Белцов	03745	6	с. Кривина	39788
2	с. Беляново	03808	7	с. Новград	51977
3	с. Джулюница	20849	8	с. Пиперково	56366
4	с. Долна Студена	22277	9	с. Ценово	78361
5	с. Караманово	36316			

• **демографски показатели**

Брой жители на територията на МИРГ Свищов-Ценово е 37 552 души, от които в община Свищов 32 738 души и в община Ценово - 4 814 души (към 15.12.2024 г. по данни на главна дирекция ГРАО).

По населени места, населението е както следва:

- община Свищов:

№	Населено място	Жители	№	Населено място	Жители
1	с. Алеково	478	9	с. Морава	861
2	с. Александрово	159	10	с. Овча могила	1232
3	с. Българско сливово	960	11	с. Ореш	1303
4	с. Вардим	827	12	гр. Свищов	17638
5	с. Горна Студена	299	13	с. Совата	242
6	с. Деляновци	64	14	с. Хаджидимитрово	526
7	с. Драгомирово	478	15	с. Царевец	1002
8	с. Козловец	1123	16	с. Червена	261

- община Ценово:

№	Населено място	Жители	№	Населено място	Жители
1	с. Белцов	323	6	с. Кривина	277
2	с. Беляново	73	7	с. Новград	786
3	с. Джулюница	130	8	с. Пиперково	224
4	с. Долна Студена	763	9	с. Ценово	1541
5	с. Караманово	697			

Други демографски показатели:

Население – жени общо за двете общини	МИРГ Свищов-Ценово	брой	31.12.2023	НСИ	15 609
Население в градовете общо за двете общини	МИРГ Свищов - Ценово	брой	31.12.2023	НСИ	17 638
Население в селата общо за двете общини	МИРГ Свищов - Ценово	брой	31.12.2023	НСИ	12 669
Гъстота на населението	МИРГ Свищов - Ценово	Жители/кв.км	31.12.2021	НСИ	33,7
Естествен прираст	МИРГ Свищов - Ценово	брой	31.12.2023	НСИ	-505

Тенденция е населението на територията на МИРГ да намалява, но структурата на населението по възраст и възрастови коефициенти се запазва:

Индикатор	Територия	Мерна единица	Година	Източник	Стойност
Население под, във и над трудоспособна възраст	МИРГ Свищов - Ценово	Под трудоспособна възраст	31.12.2023	НСИ	3463

		В трудоспос обна възраст	31.12.2023	НСИ	16 201
		Над трудоспос обна възраст	31.12.2023	НСИ	10 643

По етнически признак, населението от територията на МИРГ е формирано от различни групи и за нея е характерно етническото многообразие с силно преобладаващо българско население.

• **социални показатели**

Пазар на труда

Коефициентът на заетост на община Свищов е сравнително постоянен (33%). Той дава представа за това, каква част от трудоспособното население са заети и участват във формирането на доход. Освен това намаляването на трудоспособното население на община Свищов се дължи в голяма степен на намаляването на населението на възраст 15-64 г. Заедно с намаляването на трудоспособното население намалява и броят на наетите лица по трудово и служебно правоотношение. За това в някаква степен причина е намаляването на трудоспособното население, но освен това влияние може да оказва слабата икономическата активност, високата миграция и лошата конюнктура. За община Ценово процентът на дълготрайно безработните е висок, но по-тревожно е, че работа не се предлага в близост до населените места на община Ценово. Възрастовата структура на дълготрайно безработните е разнообразна, най-много са те между 30 и 50 години, но има немалко дълготрайно безработни и сред младите до 29 години. Макар и в рамките на проучването само четирима да са декларирали, че работят постоянно без трудов договор, трябва да се има предвид, че много хора работят в сивата икономика.

Най-сериозният проблем, за който всички говорят, е липсата на работа в Ценово (както и в близките населени места), липсата на работещ бизнес като цяло. Проблемите, свързани със заетостта и бедността в ромските домакинства, са сериозни. Делът на работещите постоянно е нисък, а една трета са дълготрайно безработни, включително и хора със средно образование. Липсата на устойчив местен бизнес и на стратегия за привличане и задържане на инвестиции в общината са важните въпроси, по които е необходимо да се работи.

Най-голяма заетост на територията на община Свищов осигурява преработващата промишленост.

При преглед на данните за безработицата в община Свищов се вижда, че броя на безработните лица през годините устойчиво намалява. Данните за безработните лица в община Свищов са по-добри от тези за страната

Образование и образователни характеристики на населението, образователна инфраструктура

На територията на МИРГ е налична добре развита мрежа от учебни заведения, с оптимална структура за удовлетворяване на потребностите за общо образование, постигнати са напълно държавните образователни изисквания, задоволени са желанията на родителите за достъп до детски заведения.

На територията на МИРГ работят общо 11 детски градини, 9 основни училища, 3 средни училища. На територията на Община Свищов се намира и Стопанска академия „Димитър А. Ценов”, която е сред водещите образователно-научни и културни институции в страната. Това учебно заведение е единственото, предлагащо възможност за висше образование на територията и като такава е най-важната образователна институция.

Социален капитал

На територията на МИРГ Свищов - Ценово функционират голям брой неправителствени организации, от които организации за културно-просветна дейност (предимно читалища), туризъм, отдих и спорт, социални услуги и младежки дейности, училищни настоятелства. Те са изразители на волята на гражданите, бизнеса и маргинализираните социални групи.

Съществен проблем обаче е, че досега организациите осъществяват отделни проекти, които макар полезни за целевите групи са изолирани и не са насочени към синергия, и постигане на промяна на територията като цяло.

Благоприятно е, че в жителите на територията има готовност за действие. Те проявяват интерес към включване в дейности на неправителствени организации каквато е и МИРГ.

Гражданският неправителствен сектор на територията на МИРГ Свищов – Ценово е представен от 86 организации.

Икономика

Най-голямата част от приходите за на икономическите агенти, работещи на територията на МИРГ Свищов-Ценово се формира от три основни сектора: селско, горско и рибно стопанство, преработвателна промишленост, търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети.

Социална и здравна инфраструктура, социално включване

Социалните дейности на територията на МИРГ Свищов – Ценово са добре развити и структурирани. Налични са услуги, инфраструктура и програми като: Център за обществена подкрепа, Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, Общински политики за подкрепа на социалните ресурси на уязвими семейства, Превенция на изоставянето, НП Регионална програма заетост и обучение, Програма „Старт в кариерата“, Други национални програми и мерки, включително насърчителни мерки по Закона за насърчаване на заетостта, Повишаване квалификацията на безработни лица

На територията на МИРГ работят следните болнични заведения: 1 многопрофилна болница, 1 специализирани болница за рехабилитация и общо 6 броя лечебни заведения за извън болнична помощ, от които 3 броя медицински центрове и 3 броя самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории

Създадена и работи медико-техническа лаборатория, която е специализирана в областта на денталната медицина. В общината са регистрирани общо 30 дентални кабинета. За населението се грижат и общопрактикуващи лекари

Младежки дейности, спорт и спортна инфраструктура

Сред приоритетните задачи на местната политика е създаване на условия за развитие на масовия спорт чрез подобряване на съществуващата и изграждане на нова спортно- материална база,

подпомагане на дейността на спортни организация и сдружения, популяризиране на постигнати успехи и стимулиране на изявилите се спортисти и треньори, както и участия в международни срещи и турнири на състезатели и отбори от различни спортове. На територията на общината функционират 22 спортни клуба.

Ежегодно се провеждат множество спортни мероприятия и участия на форуми извън територията на МИРГ.

Културно наследство, бит и културна инфраструктура

На територията на МИРГ Свищов-Ценово се намират 24 народни читалища. Към читалищата са организирани: групи за автентичен фолклор, фолклорни групи, групи за стари градски песни, детски и младежки танцови състави. Действат и клубове за фолклорно пеене, народни танци, краезнание, любителски театрални състави, фолклорни групи, певчески групи, школи по народни танци и други. Към всички читалища има библиотеки, в повечето от които има и интернет центрове.

Културният календар е наситен на годишнини и чествания. Освен традиционните за региона празници, събитията се увеличават, променят, видоизменят, обогатяват, разнообразяват и пр. Най-общо празниците се групират на: събития от местно, национално и международно значение. В многообразието от прояви се открояват няколко, които имат съществено значение, утвърдили са се като предпочитани и са разпознаваеми в национален и международен план.

Територията на МИРГ Свищов - Ценово разполага с изключително богато културно и историческо наследство, което трябва да бъде съхранено и валоризирано, защото то представлява важна предпоставка както за развитието на туризма и по този начин повишаване качеството на живот на местното население. Основна роля за запазването на културното и историческо наследство на територията на МИРГ имат читалищата, неправителствените организации, както и двете общини в обхвата на МИРГ, така че подпомагането на тяхната дейност следва да бъде приоритет за социално-икономическото развитие на територията на МИРГ и съхраняването на местната идентичност;

• Екологични показатели

Климат

Климатичните особености са обусловени от факта, че районът на МИРГ Свищов - Ценово попада в умерено-континенталната климатична подобласт на европейско-континенталната климатична област.

Поради голямата откритост на територията, през студената част от годината безпрепятствено нахлуват континентални въздушни маси от север и североизток, вследствие на което зимата тук е сред най-студените, пролетта настъпва рано и е сравнително хладна, лятото е горещо, а есента е по-топла от пролетта.

Средната годишна температура е около +12°C, средната юлска - около 22°C/24°C, а средната януарска от 0°C до -3°C. Средно към 20-25 октомври температурата на въздуха спада под 10°C, а първите есенни мразове настъпват след 15 ноември.

Средната годишна скорост на вятъра е 2,3 м/сек. Преобладават югозападните, западните и източните ветрове, а през летните месеци - и южните. Често явление тук са и температурните

инверсии, сланите, поледиците и мъглите по поречието на реките Дунав и Янтра.

Често снежните бури през зимата създават транспортно-комуникационни и битови проблеми. Сумата на валежите през зимния сезон е най-малка – между 85-120 мм. Снежната покривка е неустойчива, образува се към 5-10 декември и рядко се задържа за по-дълго време. Въпреки студената зима, благодарение на малката надморска височина и бързо нарастващия ден, пролетта настъпва рано. Характерни за нея са късните пролетни мразове, които се прекратяват едва към 18-20 април.

Валежите през пролетта са малко по-големи от тези през зимата и достигат 135-170 мм. Валежният максимум е през летния сезон - 150-200 мм, но поради високите температури на въздуха, повърхностните слоеве на почвата (2–10 см.) твърде често остават с много малко влага. Сумата на валежите намалява и е около 115-145 мм. Това налага изкуственото напояване на земеделските култури.

През студеното полугодие, най-ниската измерена температура е -28,00С. През м. юли - август средно денонощната температура е над +23° С и може да достигне +35° С. Измерената абсолютната максимална температура на въздуха през това полугодие е +43° С, като средната максимална температура през лятото достига до +29° С. Тези климатични условия влияят върху риболова и местните рибари внимателно отчитат времето когато ще излязат за своя улов.

Относителната влажност на въздуха е сравнително висока - около 73%. Обемът и площта на водната повърхност на река Дунав оказват съществено влияние върху локалната въздушна система и влажностния режим.

Води

Територията на МИРГ Свищов – Ценово разполага със значителни водни ресурси.

За община Свищов е характерно, че водни площи на територията представляват 24 989 дка или 4% от територията на общината. От тях реките са 15 617 дка, язовирите, водоемите и каналите - 3 790 дка, а блатата и мочурищата – 3 159 дка. В хидрографско отношение землището ѝ спада към басейна на р. Дунав като дължината на граничната линия на общината с реката е около 26 км. Тази гранична линия спада към долното дунавско течение и режимът на нейния отток е в пряка зависимост от климатичните условия от горното и средното течение на реката. Категоризацията на реките на територията на община Свищов включва: река Дунав, река Студена и река Барата

Язовирите на територията на общината са общо 8 бр. Както се вижда от таблицата по-долу, една част от тях са сухи и не могат да бъдат използвани.

Списък на язовирите на територията на Община Свищов.

№	Наимено вание	Населено място	Собственост	Площ (дка)	Текущо състояние
1.	Ливадето	Драгомирово	Община Свищов кметство с. Драгомирово	262,286	завирен
2.	Банкова воденица – 1	с. Морава	Общ. Свищов кметство с. Морава	126,134	завирен
3.	Банкова воденица – 2	с. Морава	Общ. Свищов кметство с. Морава	45,00	завирен
4.	Кюклюка	с. Морава	Община Свищов кметство с. Морава	98,561	сух

5.	Кюнта – 1	Овча Могила	Диана Райнова Димитрова, гр. Плевен	49,801	неправомерно завирен
6.	Кюнта – 2	Овча Могила	Диана Райнова Димитрова, гр. Плевен	43,238	сух, бракуван
7.	Козловец	Козловец	Община Свищов	64,883	сух
8.	Пенди Куряк	Царевец	държавна	24,293	сух

В Свищовската община към момента са установени няколко находища на минерални извори.

Основните водни ресурси на община Ценово са реките Дунав и Янтра, водоизточниците за питейни води и микроразовирите, разположени на нейната територия.

Почви

За територията на МИРГ може да се каже, че по отношение на процесите на засоляване и киселяване почвите са в добро екологично състояние, като не са регистрирани наличия на тежки метали над пределно допустимите концентрации. Съдържанието на тежки метали в почвата е под максимално допустимите концентрации. Няма регистрирана земя, замърсена с полициклични ароматни въглеводороди, полихлорирани бифенили и органохлорни пестициди. В заключение може да се каже, че почвите на територията са в добро екологично състояние, което е предпоставка за развитие на интензивно земеделие. Водещи за региона остават мерките по отношение на превенцията и ограничаването на щетите от ерозийните процеси. Баланс на площите на територията са покрити от основните почвени видове карбонатни черноземи, типични черноземи, излужени черноземи, черноземи, ерозирани, алувиални почви, делувиални почви, алувиално-делувиални почви, алувиално-(делувиално)-ливадни почви, алувиално-(делувиално)-ливадни почви, заблатени, алувиално-(делувиално)-ливадни почви, солонцевати, ливадни солонци и солонци-солочаци,

Полезни изкопаеми

Тъй като територията геоложки принадлежи към Мизийската платформа, тя се явява бедна на полезни изкопаеми. Преобладават само нерудните полезни изкопаеми. В тази територия са открити и се изследват кварцов пясък, облицовъчен варовик и каолин. Наличните полезни изкопаеми са от неруден тип, главно чакъли и пясъци.

Биоразнообразие Флора и фауна

Дунавският подрайон ясно се отделя от останалите райони и подрайони, главно с характеризиращите го водни или свързани с водата животни. В крайдунавските блата и по средното и долно течение на дунавските притоци се срещат рибите дунавски щипок, дунавска мряна, блескавец, морунаш, сабица, голяма вретенарка, малка вретенарка, бибан и др. От земноводните характерни за подрайона са обикновената чесновница, червенокоремната бумка и балканската (сирийска) чесновница.

Освен широко разпространените в цялата страна видове влечуги тук са установени още кримският гущер, горският гущер, пясъчната боа, обикновен тритон, дъждовник, змиегущер, шипобедрена и водна костенурка, различни видове змии. Голямо е разнообразието от водоплаващи птици, особено в биосферния резерват „Сребърна” където гнездят над 200 вида, сред които са къдроглавият пеликан, голямата бяла чапла, малката белочела гъска, мустакатият синигер, немият лебед, малкият корморан, блестящият ибис, тръстиковият блатар и др. От бозайниците, характерни за Дунавския подрайон са видрата, степният пор, черногрдият златист

хомяк, водният плъх и др. На територията над 60 вида дървета и храсти. Интересна особеност е срещащата се край с. Белцов билка „Белизма“. Тя е рядко срещано растение, природен халюциноген, описано в Червената книга на България за редки представители на нашата флора и фауна.

Защитени територии

Брой защитени територии	МИРГ Свищов - Ценово	брой	2024	РИОСВ	10
Брой защитени зони	МИРГ Свищов - Ценово	брой	2024	РИОСВ	11

1.2 Карта и граници на рибарската територия. Обосновка за формирането на МИРГ на конкретната територия с необходимите доказателства

Карта на територията на МИРГ

Общата територия на МИРГ Свищов - Ценово е 883,13 кв.км., от които територията на община Свищов заема 625,0 кв.км, а на община Ценово - 258,13 кв.км..

Територията на МИРГ Свищов - Ценово се намира в северна България, в рамките на област Велико търново (Свищов) и Област Русе (Ценово). На север територията граничи с р, Дунав.

Територията на МИРГ Свищов - Ценово граничи със следните територии:

- на север граничи с Република Румъния, посредством река Дунав
- на северозапад с община Белене, област Плевен;
- на запад с община Левски, област Плевен;
- на юг с община Павликени, Полски Тръмбеш и Бяла (област Русе);
- на изток – с община Борово.

Формирането на МИРГ и изпълнението на стратегия за ВОМР имат положително въздействие върху цялата местна общност на рибарската територия, където е реален.

Общините Свищов и Ценово са съседни общини разположени по крайбрежието на река Дунав. Предпоставки за формирането на МИРГ на тази територия са дългогодишните приятелски и партньорски отношения между двете общини, включително общите проблеми за решаване, както и наличието на рибарски територии - райони за рибарство и аквакултури с речен бряг, включително изкуствени водоеми и речни басейни, както и прилежащите към тях сухоземни територии, обхващащи значителен брой лица, заети в рибарството или аквакултурите. Основни аспекти при формиране на МИРГ и необходимостта за изпълнение на стратегия за ВОМР са:

Географски и икономически

Общините Свищов и Ценово се намират в район с богати природни и водни ресурси, разположени в непосредствена близост до река Дунав. Река Дунав предоставя уникални възможности за рибарство, аквакултури и туризъм, което прави региона стратегически важен за развитието на устойчиви икономически дейности.

Традиционното рибарство и свързаните с него дейности играят важна роля в културното и икономическото наследство на двете общини, но в последните години секторът е изправен пред редица предизвикателства, включително:

- Намаление на улова поради екологични и икономически фактори.
- Липса на модернизация и инвестиции в инфраструктурата.
- Ограничен достъп до пазари и ниска добавена стойност на продуктите.

Регионът разполага с:

- Богатство на природни и водни ресурси, подходящи за рибарство и аквакултури.
- Потенциал за развитие на екологичен и културен туризъм, базиран на река Дунав.
- Традиции и опит в рибарството, които могат да се надградят чрез иновации и устойчиви практики.

Социални и икономически нужди

Регионът е изправен пред високи нива на безработица, особено в рибарските общности, както и миграция на младото население към по-големи градове или чужбина. Създаването на МИРГ ще осигури възможности за:

- Подобряване на условията за заетост чрез насърчаване на предприемачеството.
- Развитие на устойчиви модели за рибарство и свързаните с него дейности.
- Увеличаване на качеството на живот в региона чрез социални и културни инициативи.

Синя икономика и добавена стойност

Чрез МИРГ може да се насърчи устойчивото използване на ресурсите на река Дунав и всички други водни обекти на територията за:

- Развитие на рибарство и аквакултури с добавена стойност чрез модерни технологии и сертифицирани екологични продукти.
- Въвеждане на интегрирани бизнес модели, които свързват рибарството с туризма, гастрономията и културните инициативи.
- Подкрепа за местните производители в тяхното участие на националните и международните пазари.

Зелен и цифров преход

МИРГ ще играе ключова роля в прехода към зелена и цифрова икономика, като:

- Насърчава екологосъобразни практики в рибарството и туризма, които допринасят за опазване на местните екосистеми.
- Подкрепя внедряването на цифрови технологии за управление на риболовни дейности, проследимост на продуктите и маркетинг.
- Осигурява обучения и ресурси за местните общности за адаптация към тези нови технологии и подходи.

Възстановяване, устойчивост и иновации

Чрез подхода ВОМР, МИРГ ще съдейства за икономическото възстановяване и устойчивост на територията чрез:

- Подкрепа за иновации в рибарството, аквакултурите и съпътстващите дейности.
- Финансиране на проекти за подобряване на инфраструктурата и модернизиране на съществуващите стопанства.
- Насърчаване на научноизследователски проекти и партньорства за разработване на нови технологии.

Засилване на конкурентоспособността

МИРГ ще допринесе за укрепването на конкурентоспособността на местните предприятия чрез:

- Въвеждане на програми за добавена стойност, базирани на сертифицирани и иновативни рибни продукти.
- Насърчаване на предприемачеството чрез механизми за публична подкрепа, включително достъп до европейски и национални фондове.
- Подкрепа за маркетингови стратегии, които повишават видимостта и репутацията на регионалните продукти.

Прилагане на механизми за публична подкрепа

Чрез МИРГ ще бъдат разработени и приложени механизми за привличане на публична подкрепа, като:

- Създаване на устойчиви партньорства между местната власт, бизнеса и гражданското общество.
- Мобилизиране на ресурси от европейските фондове чрез ефективно управление и прозрачност.
- Подкрепа за публично-частни партньорства, насочени към дългосрочно устойчиво развитие.

Стратегически възможности

Формирането на МИРГ Свищов-Ценово предоставя възможност за обединяване на ресурси и експертиза за изпълнение на интегрирани стратегии за развитие. Предимствата на сътрудничеството включват:

- Развитие на туризма, свързан с река Дунав, и промотиране на местното културно наследство.
- Насърчаване на аквакултурите и добавянето на стойност към рибните продукти.
- Прилагане на екологично устойчиви практики за опазване на местните ресурси.

Формирането на МИРГ Свищов-Ценово е стратегически ход за постигане на устойчиво развитие, като обединява ресурсите на територията в синергия със зелените и цифрови трансформации. Тази инициатива ще допринесе за повишаване на конкурентоспособността, създаване на нови работни места и утвърждаване на региона като модел за устойчивост и иновации в контекста на синята икономика.

1.3 Описание на наличните традиции в рибарството и доказателства за традиционния поминък, свързан с рибарството през последните 20 години *(Подробно се описват традиционните дейности и заетостта на населението на територията в областта на рибарството. Предоставят се официални икономически и исторически факти и данни.)*

Рибарството е традиционен поминък за територията на МИРГ Свищов – Ценово с богата история. През 1697 г. унгарският дипломат Янош Комароми пътува с кораб по Дунав и посещава Видин, Никопол, Свищов и Русе. През същата епоха в района на Свищов се запазва поликултурния характер на земеделието. Развива се също животновъдството, пчеларството, риболовът и неустановен брой занаяти.

През 1906 г. по инициатива на Русенската ТИК (Търговскоиндустриална камара) се организира структура, толерираща рибарството и добива на живото сребърно богатство на България, рибата. Не случайно за място на срещата е избран гр. Свищов, като се пропускат такива изявени рибарски центрове като Русе, Силистра, Тутракан, Лом.

Какво все пак се случва на първия рибарски събор в гр. Свищов? Анализът, предварително литографиран (отпечатан на книжно тяло), който секретарят на Русенската търговскоиндустриална камара Дончо Иванов прави пред събора в Свищов отчита, че средно за година общо в цивилизованите страни на Европа и на света се лови риба до за над 2 милиарда лева. За съжаление се констатира, че от крайбрежните народности около р. Дунав, най-вече в регионите на Русе, Свищов, Тутракан и Силистра, най-активни са румънските рибари, следвани от руските емигранти, предимно липовани, от турците и на последно място от българите.

В Свищов за стопанското значение на риболовния отрасъл в българското стопанство и за приходите на България с всепризната вещина се изказва извънредният професор по зоология проф. д-р Тодор Стоянов Моров. Ръководещ и контролиращ риболовната дейност по река Дунав, в Черно море, във вътрешните водоеми на България, като работи по организацията на риболова и изследва сладководните риби в България, а неговите бележки пред рибарския събор в Свищов послужват за един от основополагащите му трудове „Стопанско значение на рибарството и състоянието му в България“, отпечатан през 1919 г.

През 1919 година в града ни се създава първата трудово-производителна кооперация, като нейни основатели са риболовци. По тази причина я кръщават “Моруна”. Едни от първите основатели са Петър Лунгов – неин пръв председател, Коста Стоянов, Прокопи Атанасов, Киро Янков и още 30 бедни свищовски рибари. Нейната първоначална цел е била да снабдява членовете си с бланк, памуци-прежда за приготвяне на мрежи и да търгува с риба, както и да защитава интересите на своите членове. Благодарение на всичко това за кратко време тя успява да се наложи и с това става една от най-крупните стопански единици в Свищов и още повече, че е била първата по рода си в

страната. Риболовците стопанисвали районите на Бескутското и Свищовското блато, като през 1922 г. получават и нотариален акт. За успешното начинание говори и факта, че близо десет години след основаването си, в кооперацията членуват 400 риболовци. Според действащия тогава Закон за рибарството сдружението е можело да получава финансова помощ от държавата, като няма данни за такава. В същото време кооперацията е заделяла по 10% от годишната си печалба за подържане районите на блатата. За добрите резултати на сдружението говори и фактът, че със собствени средства риболовците успяват да купят и доставят първият в страната хладилен вагон, който оказва голяма помощ в дейността на кооперацията. Рибарската кооперация просъществува до 1947 г., когато било създадено Управлението на “Държавен риболов”. Втора риболовна кооперация била създадена през 1921 г. под наименованието “Рибарска Трудово-производителна кооперация “Дойранско езеро”. И нейните учредители били около 30 души риболовци, предимно от македонския край, което е било повод и кооперацията им да получи съответното име.

Есетрите са най-заstraшеният вид риба в световен мащаб и естествените местообитания, в които те живеят са малко. Причините за намаляването на популацията от есетра са сложни и свързани с незаконния риболов, язовирите Железни врата и нарушаването на миграцията за хвърляне на хайвер, загубата на местообитания поради добив на пясък и чакъл и изправянето и канализирането на реката за предотвратяване на наводнения и/или за корабоплаване. Свърхексплоатацията обаче определено е най-важната причина.

Проектът „Животът на дунавската есетра“ цели решаването на това транснационално предизвикателство, за което е необходим макрорегионален подход. Проектът, който е в процес на изпълнение, има всички предпоставки за успех. Той се фокусира върху спасяването на есетровите видове, които все още се срещат по долното течение на Дунав и в северозападната част на Черно море чрез работа с рибари, правоприлагащи органи и търговци на дребно. Проектът спомогна и за установяване на контакт между рибари и учени – в Румъния, България и Украйна бяха организирани няколко обучения за идентификация на есетрата и посещения на специалисти по есетрата в риболовни общности. В България 26 рибари от 5 общности бяха обучени по научни методи и някои от тях участват в дейности за мониторинг на есетрите, които им осигуряват допълнителни доходи.

Оценка на състоянието на рибните запаси в р. Дунав не е правена и не се прави по две причини:

- а) няма квотирана риба от видовете риби, предмет на стопански риболов в р. Дунав
- б) ежегодните улови в р. Дунав са от порядъка на 40-60 t. Въпреки че тези улови се извършват с методите и уредите за стопанския риболов, количеството на уловите по сравнение със средата на 20-ти век е спаднало над 50 пъти и по същество през последното десетилетие уловите не представляват стопански интерес както за държавата, така и за регионите.

Тези улови задоволяват основно битовите потребности на рибарите и почти не са обект на търговия.

Към този момент по данни на ИАРА на територията на МИРГ има регистрирани 70 рибари (физически лица) за стопански риболов. Плавателните съдове са разположени в пристанище Свищов. Разрешителните са за ползване на GND - Хрилни мрежи (дрифтерни, плаващи) и GNS - Хрилни мрежи (закотвени). Повечето съдове са от фибростъкло/пластмаса, няколко от дърво и един от метал. Размерите на плавателните съдове са предимно 6,5 м и предимно около 0,6 бруто

тона. Липсата на данни за съответния подсектор може да означава, че няма регистрирани рибари – юридически лица или има ограничен брой такива, които своевременно да подават годишни отчети към НСИ. При този вид риболов става въпрос за доход, а не за печалба от улова на риба. Голяма част от дохода на рибарите може да не се декларира и да попада изцяло в „сивата“ икономика.

Улов на риба в тонове

година	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Улови, тон	0,73	6,469	2,705	7,102	11,079	5,298

По информация от общинска администрация на територията на община Свищов съществуват **8 язовира, от които само 3 са завирени.**

Регистър на рибовъдни стопанства на територията на МИРГ

Община	Дата на регистрация	Титуляр -име	Стопанство -име	Местоположение	Активни/ Прекратени
Свищов	20.02.2023	Аквапродукт Маринчев ЕООД	РС Ливадето	язовир Ливадето, ПИ с идентификатор 23431.153.218в землището на с. Драгомирово, общ. Свищов, обл. Велико Търново, ЕКАТТЕ 23431	Активно
Свищов	23.06.2021	"Дизмат" ЕООД	РС "Хаджи Димитрово"	Рибарници в местността "Смолниците", в землището на с.Хаджи Димитрово, общ. Свищов ЕКАТТЕ 77013	Активно
Свищов	03.11.2020	"АСТОРИЯ РИБ" ЕООД	РС "Банкова воденица-2"	Язовир "Банкова воденица-2", ПИ № 000024, землището на с.Морава, общ. Свищов, обл. Велико Търново, ЕКАТТЕ 49028	Активно
Свищов	14.03.2017	"Биляна" ООД	РС "ТКЗ Биляна - Българско Сливово"	имот, находящ се в местност "Кривулка", в землището на с.Българско Сливово,	Активно

				община Свищов, ЕКАТТЕ 07363	
Свищов	21.04.2016	ЕТ "НОВЕ- ДОНКА ДИМИТРОВА "	РС "Ливадето"	язовир "Ливадето", ПИ № 000218, в землището на с. Драгомирово, общ. Свищов, обл. Велико Търново, ЕКАТТЕ 23431	Прекратено
Свищов	22.11.2010	"Стойчев - 2002" ЕООД	РС "Хаджи Димитрово"	в имот №№ 000153, 000185, 000181, 000333, в местност "Смолниците", с. Хаджи Димитрово, общ. Свищов, обл. В. Търново, ЕКАТТЕ 00237	Прекратено
Свищов	12.02.2003	"Русалка ВТ" АД	РС - м. "Смолниците" , с. Хаджи Димитрово	с. Хаджи Димитрово, м. Смолниците	Прекратено
Свищов	11.06.2002	"ДЕЛИ" ООД	яз. "Банкова воденица - 1"	с. Морава, общ. Свищо в	Прекратено
Свищов	11.06.2002	ЕТ "ВЕНЦИСЛАВ МАРИНЧЕВ"	яз. "Банкова воденица - 2"	с. Морава, общ. Свищо в	Прекратено
Свищов	22.04.2002	"Стойчев - 2002" ЕООД	Рибно стопанство - Х. Димитрово	местност "Смолниците" с. Х. Димитрово, общ. Свищов, обл. В. Търново	Прекратено
Ценово	12.06.2013	ЕТ "ИЛИЯ ПЕТРОВ - 2013"	РС "Долна Студена"	част от старо корито на р. Янтра в имот № 000605 в землището на с. Долна Студена, община Ценово, област Русе, ЕКАТТЕ 22277	Активно
Ценово	09.05.2016	"Златна рибка 07" ЕООД	РС "Елията"	водоем - част от старо корито на р. Янтра, представляващо имот с №000023 в землището на село Джулюница, общ. Ценово, ЕКАТТЕ 20849	Прекратено

Ценово	08.07.2014	"ТИХОКА" ЕООД	РС "Тихока"	водоем - част от старо корито на р. Янтра, село Долна Студена, общ. Ценово, имот № 000602, ЕКАТТЕ 22277	Прекратено
--------	------------	------------------	-------------	---	------------

Източник: ИАРА

Производство активни стопанства за последните 5 години

Титуляр - Име	Стопанство - име	2019	2020	2021	2022	2023
Аквапродукт Маринчев ЕООД	РС Ливадето					2.5 т риба за консумация
"Дизмат" ЕООД	РС "Хаджи Димитрово"			30.56 т риба за консумация	75 т зариб. материал, 73 т риба за консумация	1.5 т зариб. материал
"АСТОРИЯ РИБ" ЕООД	РС "Банкова воденица-2"		2.26 т риба за консумация	4.85 т риба за консумация	5.95 т риба за консумация	6.8 т риба за консумация
"Биляна" ООД	РС "ТКЗ Биляна - Българско Сливово"	0	5 т риба за консумация	18.418 т риба за консумация	22.507 т риба за консумация	22.605 т риба за консумация
ЕТ "ИЛИЯ ПЕТРОВ - 2013"	РС "Долна Студена"	0	0	0	0	0

Източник: ИАРА

От таблицата по-горе се вижда, че само 5 фирми са активни и регистрирани в ИАРА с рибовъдни стопанства, една от които е ферма за скариди на „Биляна” ООД в с. Българско Сливово. Последната е инвестирала в аквакултурно стопанство за производство на скариди, което е новост за територията и знак за повече инвестиции в сектора.

От изложеното по-горе се вижда, че икономическата активност в рибното стопанство е доста слаба имайки предвид местоположението на територията и ресурсите, които територията предлага. Много от язовирите са засушени, а биха могли да се използват за аквакултура.

Относно търговията с риба, в таблицата по-долу е списък на активните регистрирани купувачи които са 9 на брой.

Регистрирани купувачи активни

Име на титуляра на регистрацията	Статус
ЕТ "ВАЛДЕМАР-2000-ВЕСЕЛКА АБАДЖИЕВА"	Активен
ЕТ "Деница-Тодор Тодоров"	Активен

"АСТОРИЯ РИБ" ЕООД	Активен
ЕТ "НУРТЕН ЮСЕИНОВА АЛИЕВА"	Активен
"ДЕНТО ГРУП" ЕООД	Активен
ЕТ"БАСКО 2-ГЮЛСЕРЕН ЕФРАИМОВА"	Активен
"Дели - М" ЕООД	Активен
ЕТ "Роса-95 - Правда Занева"	Активен
"Стойчев - 2002" ЕООД	Активен

Източник: ИАРА

1.4 Описание на наличните дейности в сектори от устойчивата синя икономика¹ на територията на МИРГ (Подробно се описват дейностите, секторите, в които попадат и локацията им на ниво общини)

• **Аквакултури: отглеждането на риба, миди и водни растения в морето или във вътрешните води**

На територията е развито отглеждането на риба и скариди:

Регистър на активните рибовъдни стопанства на територията на МИРГ

Община	Титуляр - Име	Булстат	Стопанство - име	Местоположение	Активни/ Прекратени
Свищов	20.02.2023	Аквапродукт Маринчев ЕООД	РС Ливадето	язовир Ливадето, ПИ с идентификатор 23431.153.218в землището на с. Драгомирово, общ. Свищов, обл. Велико Търново, ЕКАТТЕ 23431	Активно
Свищов	23.06.2021	"Дизмат" ЕООД	РС "Хаджи Димитрово"	Рибарници в местността "Смолниците", в землището на с.Хаджи Димитрово, общ. Свищов ЕКАТТЕ 77013	Активно
Свищов	03.11.2020	"АСТОРИЯ РИБ" ЕООД	РС "Банкова воденица-2"	Язовир "Банкова воденица-2", ПИ № 000024, землището на с.Морава, общ. Свищов, обл.Велико Търново, ЕКАТТЕ 49028	Активно

Свищов	14.03.2017	"Биляна" ООД	РС "ТКЗ Биляна - Българско Сливово"	имот, находящ се в местност "Кривулка", в землището на с.Българско Сливово, община Свищов, ЕКАТТЕ 07363	Активно
Ценово	12.06.2013	ЕТ "ИЛИЯ ПЕТРОВ - 2013"	РС "Долна Студена"	част от старо корито на р. Янтра в имот № 000605 в землището на с. Долна Студена, община Ценово, област Русе, ЕКАТТЕ 22277	Активно

Източник: ИАРА

Производство активни стопанства за последните 5 години

Титуляр - Име	Стопанство - име	2019	2020	2021	2022	2023
Аквапродукт Маринчев ЕООД	РС Ливадето					2.5 т риба за консумация
"Дизмат" ЕООД	РС "Хаджи Димитрово"			30.56 т риба за консумация	75 т зариб. материал, 73 т риба за консумация	1.5 т зариб. материал
"АСТОРИЯ РИБ" ЕООД	РС "Банкова воденица- 2"		2.26 т риба за консумация	4.85 т риба за консумация	5.95 т риба за консумация	6.8 т риба за консумация
"Биляна" ООД	РС "ТКЗ Биляна - Българско Сливово"	0	5 т риба за консумация	18.418 т риба за консумация	22.507 т риба за консумация	22.605 т риба за консумация
ЕТ "ИЛИЯ ПЕТРОВ - 2013"	РС "Долна Студена"	0	0	0	0	0

Източник: ИАРА

От таблицата по-горе се вижда, че 5 фирми са активни и регистрирани в ИАРА с рибовъдни стопанства, една от които е ферма за скариди на „Биляна” ООД в с. Българско Сливово. Последната е инвестирала в аквакултурно стопанство за производство на скариди, което е новост за територията и знак за повече инвестиции в сектора.

• **Риболов (дълбоководен риболов/риболов с парагади)**

Към този момент по данни на ИАРА на територията на МИРГ има регистрирани 70 рибари (физически лица) за стопански риболов. Плавателните съдове са разположени в пристанище Свищов. Разрешителните са за ползване на GND - Хрилни мрежи (дрифтерни, плаващи) и GNS

Хрилни мрежи (закотвени). Повечето съдове са от фибростъкло/пластмаса, няколко от дърво и един от метал. Размерите на плавателните съдове са предимно 6,5 м и предимно около 0,6 бруто тона.

- **Възобновяема енергия (син въглерод): производство на чисто електричество от офшорна вятърна енергия, биогорива, градиенти на соленост, вълни и приливи и др.**

На територията на МИРГ Свищов-Ценово има изградена една ФТЕЦ „Пиперково“ от 2015 г. от частен инвеститор „Зоненхоф“ ООД.

Компанията Energy изгражда нов соларен парк край Свищов с инсталирана мощност от 113 MW, който ще захранва производствени мощности в региона.

- **Пристанищна дейност**

Речният транспорт в Свищов се извършва от международното пристанище на територията на общинския център по река Дунав. Международно пристанище Свищов е разположено на десния бряг на р. Дунав, на най-южната точка на реката (430 и 37' северна ширина) - на 554-я км. от устието на р. Дунав и на 1 825-я км. от Пристанище Регенсбург. Свищов е второто по големина дунавско пристанище в България.

- **Дейности за опазване на речните екосистеми (с постоянен характер)**

На територията на общините Свищов и Ценово се осъществяват постоянни дейности за опазване на речните екосистеми, насочени към устойчиво управление и защита на водните ресурси и свързаните с тях екосистеми.

Община Свищов:

- Програма за опазване на околната среда (2021–2028 г.): Общината е разработила програма, която включва мерки за опазване на водните ресурси, предотвратяване на замърсяването и устойчиво управление на речните екосистеми.

- Мониторинг на водните обекти: Извършва се редовен мониторинг на качеството на водите в реките и другите водни обекти на територията на общината, с цел ранно откриване на замърсявания и предприемане на необходимите мерки.

Община Ценово:

- Опазване на самобитните характеристики на населените места: В рамките на Общия устройствен план на общината са предвидени мерки за опазване на природните ресурси, включително речните екосистеми, и установяване на режими, регламентиращи развитието на населените места в съответствие с екологичните изисквания.

План за управление на речния басейн (ПУРБ): В рамките на Дунавския район за басейново управление се разработват и прилагат планове, които включват мерки за опазване и подобряване на състоянието на водните тела, предотвратяване на наводнения и управление на водните ресурси.

Територията на МИРГ попада следните защитени територии и зони, където са определени с цел защита и съхранение на екосистемите:

Брой защитени територии	МИРГ Свищов - Ценово	брой	2024	РИОСВ	10
Брой защитени зони	МИРГ Свищов - Ценово	брой	2024	РИОСВ	11

- **Речна биотехнология, изследвания и развитие (с постоянен характер)**

В региона се осъществяват различни екологични и научни дейности, свързани с река Дунав и нейните екосистеми.

Природен парк "Персина":

○ Местоположение: Паркът обхваща острови и крайбрежни зони по река Дунав, включително в близост до Свищов.

○ Дейности: В парка се провеждат екологични изследвания и проекти, насочени към опазване на биологичното разнообразие и възстановяване на влажните зони.

Академия за речно корабоплаване в Свищов:

○ Образование и изследвания: Академията предлага програми, свързани с речното корабоплаване, логистика и управление на водните ресурси, което може да включва аспекти на речната биотехнология.

• **Биопроспекция: систематично и организирано търсене на полезни продукти, получени от биоресурси, включително растения, микроорганизми, животни и т.н., които могат да бъдат доразвити за комерсиализация и общи ползи за обществото**

Регионът притежава значителен потенциал за развитие на подобни инициативи, благодарение на разнообразието от биоресурси, свързани с река Дунав и прилежащите екосистеми.

Потенциални биоресурси в региона:

○ Растителни видове: Влажните зони и крайбрежните територии предлагат разнообразие от растителни видове, които могат да бъдат изследвани за фармацевтични, козметични или хранителни приложения.

○ Микроорганизми: Водните и почвените среди в региона са богати на микроорганизми с потенциал за биотехнологични приложения, включително в производството на ензими, антибиотици и други биоактивни съединения.

○ Животински видове: Рибните и други водни ресурси могат да бъдат източник на ценни биопродукти, като омега-3 мастни киселини, колаген и други.

• **Речен превоз**

Свищовското е най- южното пристанище на водният път Рейн-Майн-Дунав, разположено VII Паневропейски транспортен коридор (Рейн-Майн-Дунав). Намира се в близост до транспортни коридори № 8 и 9, на около 45 км и автомагистрала "Хемус" (на 56 км от предполагаемото ѝ трасе) и на 45 км от гр. Александрия (Румъния), която има излаз на основната пътна артерия на страната Букурещ-Тимишоара-Арад, която е част от международни инфраструктурни коридори. Още от древността той се е разглеждал като едно от ключовите пристанища по реката и превозите на юг и север от реката. Пример за това е римският град Нове.

Международно Пристанище Свищов осигурява най- евтиният сервиз за получаване и изпращане на контейнери до Азия, Америка, Африка, Близкият Изток. Порт Свищов е най-близкият контейнерен терминал до София, Пловдив, Стара Загора, Плевен, Ловеч, Габрово. То осигурява най-кратката връзка за София, Централна и Южна България и оттам за Турция и Близкият изток. Връзката с вътрешността на България се осъществява посредством ЖП линии през гара Левски и удобните пътни връзки с градовете: Плевен, Велико Търново, Габрово, Търговище, Ловеч, Пловдив, Стара Загора, Хасково и др.

Разполага и с фериботна линия: Ro-Ro ферибот през река Дунав между Свищов /България/ и Зимнич /Румъния/.

• **Туризм**

Територията на МИРГ има голям обем от туристически забележителности:

- исторически – разкопки, църкви, предания; природни – меандри, пещери;
- етнографски – обичаи;
- спорт – кану-каяк, риболов, алпинизъм.

За община Ценово е характерно, че въпреки потенциала за туризъм в общината няма места за настаняване на гости и туристи – хотели, хижи, къщи за гости. Това силно затруднява развитието на туризма в общината и разкриването на работни места, респективно задържането на населението и намаляване на вътрешната миграция.

В общината могат да се посетят следните обекти:

- Въжен мост на р. Янтра, Мостът се намира западно от с. Беляново и свързва селото със с. Новград
- Еко пътека по долното течение на р. Янтра, преминава през с. Долна Студена, местност „Край село“, Ценово, местност „Папаз панара“, Белцов, местност „Крушака“ Кривина, местност „Елията“ и Беляново, местност „Елията“.
- Паметник на Ленин с. Новград
- Паметник -обелиск на Хаджи Димитър и Стефан Караджа, с. Новград, местност Янково гърло
- Антично средновековно селище Ятрус, с. Кривина, местността Градище

В с. Новград съществува Етнографски музей, състоящ се от 9 зали, разкриващи поминъка, бита и културата на района. Могат да се видят разкрити археологически находки от пр.н.е.; експонати, свързани с четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа; занаяти на хората от миналото – животновъдство, земеделие, пчеларство; показан е и съвременния начин на живот – икономика, образование и бит преди демократичните промени. В с. Ценово е организирана етнографска сбирка, състояща се от монети, съдове за хранене, носии от русенския край, оръдия на труда и др.

На територията на община Ценово са открити 28 културно-исторически обекта включително праисторически, антични, римски и средновековни, които са разпределени в землищата на всички 9 села в рамките на общината.

Най-впечатляващ е римският кастил Ятрус до село Кривина. Името Ятрус се среща в римските пътни карти от III в. Там Ятрус е отбелязан като пътна станция, разположена на главния военен път, свързващ Сингидунум (дн. Белград) с делтата на Дунав. В „Пойтингерова карта“ Ятрус е поставен на 9 римски мили от Нове (до дн. Свищов) и на 16 мили от Тримамииум (до с. Мечка). Пръв Карел Шкорпил отъждествява развалините при днешното село Кривина с римския Ятрус. Локализация е потвърдена от дългогодишните българо-немски археологически проучвания. Благодарение на тях Ятрус се превръща в най- добре проучения късноримски военен лагер в днешна България. Установено е съществуването и на по-ранно селище, предшественик на късноримската крепост. Селището е функционирало заедно с пътната станция през II-III в. и вероятно е играело роля в граничната отбрана на империята, особено през първата четвърт на IV в. – по времето на император Константин I (306 – 337 г.). Кастиелът Ятрус е разположен върху неголямо възвишение, издигащо се над блатистото устие на р. Янтра. Мястото е естествено защитено със стръмни склонове от север и североизток. Крепостта на площ около 3 ха следва очертанията на хълма, което определя и неправилната ѝ форма. Широчината на крепостната стена в отделните сектори е от 3 м до 3,50 м, а предполагаемата и височина е била 10 м. От външната страна на стената са разположени 10

силно издадени, масивни U-образни кули. Две от тях отбраняват единствената порта на кастела. Ядро на укрепителната система на Ятрус е една голяма правоъгълна кула, която по своите внушителни размери (30,50 м x 15,30 м) е без аналог сред паметниците на римското военно строителство в днешните български земи. Ятрус просъществува до VII век, когато рухва под ударите на прииждащите от север славяни, авари и прабългари. Върху развалините му през VIII – XIII век съществува старобългарско селище. През 1958 г. са открити източна порта, обществени и частни сгради, две старохристиянски базилики и др. Намерени са железни мечове, керамика, златни монети от 10 век, железни оръдия на труда и др.

Ятрус тепърва ще разкрива своите тайни. Общата покрита територия на разкопките при проучванията през 2018 и 2019 г. е 4,71 кв. км, а регистрираните обекти – 37. Данните от проведените теренни издирвания значително обогатяват информацията за гъстата селищна система през древността в района на левите брегове на долните течения на реките Янтра и Студена. От регистрираните обекти 20 са идентифицирани като надгробни могили, 11 – като селищни обекти и обекти с неопределена функция, един като участък от античен път. Територията западно от с. Новград е гъсто заселена през Късната желязна епоха (КЖЕ), Римската епоха (основно II – III в.) и Ранното средновековие. Там се откриват и следи от обитаване и от праисторията (Ранната желязна епоха и единични следи от Бронзовата епоха) и Късната античност. Регистрирани са единични материали от Зрялото средновековие (XIII – XIV в.).

В околностите на с. Кривина са открити пещи за негасена вар с потенциал от 200 тона на месец. Те са запазени в добро състояние и имат сравнително голям размер и разнообразно оформление. Седем пещи са открити и други три са частично открити. Общият брой на варови пещи вероятно е бил още по-голям. Те са с крушовидно или леко овално оформление. Същевременно все още не е установено за кого е била предназначена тази вар. За крепостта Нове край Свищов е било по-изгодно да се произвежда на място, отколкото да се вози от територията на крепостта Ятрус на разстояние от 20 км. и при това срещу течението на р. Дунав. А около крепостта Ятрус също така не е установено използването на тази вар за изграждане на крепостни стени. Въпреки съгласуваните усилия на българо-германския проект, работещ в късноантичния форт на Ятрус, край с. Кривина, от 1992 до 2002 г., все още не е разкрита военната инсталация, контролираща устието на река Янтра.

В община Свищов разнообразието на средствата за подслон и местата за настаняване не е голямо. Възможностите за настаняване се характеризират не само с ограничения избор, но и от ниската категория на обектите. В община Свищов категоризираните средства за подслон и места за настаняване са от 1 до 4 звезди, като напълно отсъстват 5 звездните обекти. Липсата на достатъчен брой висококатегорийни туристически обекти предполага трудности при формирането на конкурентен продукт за високоплатежоспособни туристи.

Разпределението на туристите и гостите на община Свищов в предимно малки туристически обекти създава затруднения от технологично естество при предлагането на туристически и хотелиерски услуги, както и при организирането на групови посещения.

Културното богатство на Свищов се е формирало от векове. Сведения за дългата история на града получаваме от намиращите се по тези земи паметници на културата, съхранили през вековете

безценна съкровищница от произведения на изкуството, писмеността, архитектурата, бита и поминъка на местното население.

Най-ранните материали, открити по тези земи са от епохата на първобитно общинния строй – времето на палеолита. Следи от населяване на територията на днешния Свищов има и от времето на средния неолит. Откритите оръдия на труда са свидетелство за наличието на праисторически селища в района. Тези селища са съществували от началото на неолита до новожелязната епоха. От края на бронзовата епоха, тези земи се населяват от траките. Най-цялостно запазени до днес са останките на укрепения античен град Нове, просъществувал от I до VI в. от н. е. и разположен върху 400 дка площ източно от града. Най-ранните сведения за заселване на територията на сегашния град са открити при останките от крепостта Калето. Селището на Калето е съществувало непрекъснато през Първата българска държава, през византийското робство, Втората българска държава и османското владичество.

Развитието на града търпи истински възход в епохата на Възраждането. В началото на XIX в. неговата търговска, икономическа и културна мощ са неоспорими. Този период поражда особено големи промени в културно-просветния живот на града. Настъпилият разцвет е свързан, както с връзките на Свищов с Европа, така и с една от най-благородните характеристики на българската народопсихология – дарителството. Наред с това, че Свищов е първият освободен град от османската власт, той се превръща в града на десетки събития, случили се за първи път именно тук.

Обекти които могат да се посетят са: Градската библиотека, Исторически музей (Къща-музей „Алеко Константинов“, „Етнографска експозиция - Сладкаровата къща, Експозиция „Градски бит и култура“ - Самоковлиевата къща, Археологическа експозиция - Начовата къща, Музей – експозиция „Преминаване на руските войски 1877 г.“, Експозиция „Главна квартира на Руската Дунавска армия 1877“, Експозиция „Римски легионен лагер и ранновизантийски град Нове“), Художествена галерия „Николай Павлович“, Археологически паметник - Средновековна крепост „Калето“, Исторически паметник - Мемориален парк „Паметниците“, Паметник на свободата, Паметник на 33-ти Свищовски полк, Паметник на Дарителите, Паметник на Алеко Константинов, Паметник на Цветан Радославов, Паметник на проф. Иван Шишманов, Воденицата в местността „Паметниците“, Храм „Св. Троица“, Храм "Св. Пророк Илия", Храм „Св. Преображение Господне, Храм „Св. Димитър“, Храм „Св. Св. Кирил и Методий“, Манастир „Св. Св. Петър и Павел“, Манастир „Покров Богородичен“

1.5 Организационна структура (схема) и механизъм на вземане на решения на МИРГ. Предприети действия за привличане на съответните партньори във връзка с подготовката на стратегията и ролята на тези партньори в изпълнението, мониторинга и оценката на стратегията. Описание на процеса на участие на местните общности в разработването на стратегията. Капацитет на местната инициативна рибарска група да изпълни стратегията за ВОМР.

Организационната структура на Местна инициативна рибарска група Свищов-Ценово:

ОБЩО СЪБРАНИЕ

Общото събрание (ОС) е Върховен колективен орган на МИРГ Свищов-Ценово, което се състои от всички негови членове. ОС определя цялостната политика на Сдружението. Управителния съвет на Сдружението се отчита за извършената работа пред ОС и са на пряко подчинение пред Колективния върховен орган. Механизмът на вземане на решение в ОС е регламентиран в Устава на Сдружението и се извършва по следния начин:

Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на МИРГ.

Общото събрание се свиква от УС по негова инициатива или по искане на 1/3 от членовете на СДРУЖЕНИЕТО. Ако в последния случай УС в двуседмичен срок не отправи писмена покана за свикване на ОС, то се свиква от съда по седалището на СДРУЖЕНИЕТО по писмено искане на

заинтересуваните членове.

Поканата трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането на събранието и по чия инициатива се свиква.

Поканата за ОС се поставя на официалното табло за обяви и съобщения на Община Свищов, който е и на адреса на управление на СДРУЖЕНИЕТО, като членовете на СДРУЖЕНИЕТО се информират допълнително, писмено, на посочен от тях адрес (може и електронен пощенски адрес), като при промяна на адреса си всеки един от членовете на СДРУЖЕНИЕТО се задължава писмено да информира УС своевременно. Поканата се изпраща до членовете и се поставя на таблото в Община Свищов 7 дни предварително.

Общото събрание се свиква най-малко веднъж годишно.

ОС е законно, ако на него присъстват повече от половината от всички членове на СДРУЖЕНИЕТО или техни пълномощници. Ако в определения час липсва кворум, събранието се отлага за един час по-късно при същия дневен ред и на същото място и може да се проведе законно, независимо от броя на присъстващите членове.

Всеки член на Общото събрание има право на един глас, упражняван лично или чрез пълномощник. Член на Общото събрание няма право на глас при решаването на въпроси, отнасящи се до:

1. Него, неговия съпруг(а) или роднини по права линия - без ограничения, по сребрена линия - до четвърта степен, или по сватовство - до втора степен включително;
2. Юридически лица, в които той е управител или може да наложи или възпрепятства вземането на решения;

Всеки член на МИРГ може да представлява в Общото събрание не повече от трима неприсъстващи членове, въз основа на писмено пълномощно. Преупълномощаване не се допуска.

За заседанията на ОС се води протокол, в който се отразяват разискванията, решенията и резултатите от гласуването по дневния ред. Протоколът се подписва от председателстващия събранието, секретар-протоколчика и председателя на УС. Протоколите от заседанията се съхраняват от УС. Всеки член на СДРУЖЕНИЕТО има право на достъп до тях.

Управителния съвет (УС) е Колективния управляващ орган на Сдружението. За своята работа се отчита пред ОС. Осигурява ползотворната комуникация на Сдружението с УО на ПМДР и ДФЗ-РА. Председателя на УС предствлява Сдружението пред трети лица. Председателя е в пряка комуникация с Комисията за избора на проектни предложения (КИП). Той контролира дейността на Изпълнителния директор, който се отчита пред него. Механизмът за вземане на решения на

Управителния съвет е определен в Устава и се извършва по следния начин:

УС се свиква на редовно заседание поне един път на шест месеца по предварително обявен дневен ред. Заседанието се счита за редовно, ако на него присъстват повече от половината от членовете на УС. Свикването на УС става от Председателя. УС може да бъде свикан и на извънредно заседание по искане на 1/3 от неговите членове. Ако Председателят не свика заседание на УС в едноседмичен срок, то заседанието може да се свика от всеки заинтересован член на УС по реда на чл. 32, ал. 1 от ЗЮЛНЦ.

Решенията на Управителния съвет се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите.

Управителният съвет може да вземе решение, ако на заседанието му присъстват повече от

половината от неговите членове. УС може да вземе решение и без да бъде провеждано заседание, ако протоколът за взетото решение бъде подписан без забележки и възражения от всички членове на управителния съвет.

Присъстващо е и лице, с което има двустранна телефонна или друга връзка, гарантираща установяването на самоличността му и вземането на решение. Гласуването на този член се удостоверява в протокола от председателстващия заседанието на УС.

Членовете на УС носят солидарна отговорност за своите действия, с които увреждат интересите на СДРУЖЕНИЕТО. Всеки от членовете на УС може да бъде освободен от отговорност, ако се установи, че няма вина за настъпилите вреди.

Изпълнителния директор е част от екипа на МИРГ, като носи отговорност за дейността му. Той контролира на служителите на МИРГ и се отчита на Председателя на УС. Той е в постоянна комуникация със служителите на МИРГ, и с потенциалните бенефициенти към Стратегията на ВОМР. Изпълнителния директор на МИРГ се избират от УС на сдружението на постоянен трудов договор на пълен работен ден за периода на прилагане и изпълнение на СВОМР. За правилната работа и осигуряване на добрата комуникация ще се извършват ежедневни събрания. За работата си изготвят междинни доклади с информация за напредъка и следене на евентуални заплахы за изпълнение на СВОМР. Тези доклади се представят на Председателя на УС от Изпълнителния директор. Освен изпълнителен директор задължителна част на екипа на МИРГ ще е Експерт по изпълнение на стратегията. Допълнително могат да бъдат назначени технически сътрудник, юрист, счетоводител, оценители и работни групи, съгласно одобрения бюджет и нужди на МИРГ.

За привличане на партньорите в МИРГ бяха проведени 2 информационни и 4 работни срещи на които присъстваха над 112 души. Освен това бяха публикувани покани и информация за темите на срещите и процеса по разработване на стратегията за ВОМР. Беше публикувана покана за учредяване на МИРГ към всички заинтересовани страни. Беше проведено учредително събрание на което беше учредено сдружение МИРГ „Свищов – Ценово“ от 25 учредители и членове на върховния колективен орган – Общо събрание. Бяха проведени 4 обучения на които присъстваха всички партньори и заинтересовани страни – общо над 59 души. На обученията бяха обсъдени всички аспекти относно дейността и управлението на МИРГ. Беше проведена заключителна конференция на която присъстваха над 50 души.

На всички срещи бяха обсъждани проектни идеи, които да бъдат заложени в стратегията за ВОМР. Бяха изготвени 2 анализа – социално-икономически анализ и анализ на заинтересованите страни. В рамките на анализите бяха проведени анкетни проучвания и индивидуални срещи чрез които местните общности бяха запознати с процеса по изготвяне на стратегията и бяха получени много идеи, които да бъдат заложени в стратегията.

Общото събрание като върховен колективен орган на МИРГ контролира, приема и одобрява отчети за дейността на МИРГ включително изпълнението, мониторинга и оценката на стратегията.

Членове на местната инициативна рибарска група са Община Свищов и Община Ценово, които разполагат с богат опит и капацитет по изпълнение на проекти финансирани по европейски програми и фондове. В екипа на МИРГ, който ще извършва дейностите по изпълнение на бъдат

включени експерти с опит. Освен това територията на МИРГ Свищов-Ценово разполага с необходимия капацитет за реализиране на проекти и усвояване на средствата по стратегията за ВОМР.

1.6 Екип по изпълнение на СВОМР, работно помещение и обезпечаване на работата на МИРГ.

В екипът на МИРГ ще бъдат включени:

Изпълнителният директор

Той ще се наеме на трудов договор и ще трябва да притежава:

1. Завършено висше образование, най-малко с образователно-квалификационна степен „Магистър“;
2. Общ професионален опит – минимум 5 години в прилагане на европейски проекти;
3. Управленски опит – минимум 1 година;
4. Опит в разработване, изпълнение, мониторинг, контрол и/или реализиране на най-малко два проекта, финансирани със средства от ЕС;

Експерт по изпълнение на стратегията

Той ще бъде нает на трудов договор и ще трябва да притежава:

1. Завършено висше образование, най-малко с образователно-квалификационна степен „Бакалавър“;
2. Общ професионален опит - минимум 1 година в прилагане на европейски проекти;
3. Опит в разработване, изпълнение, мониторинг, контрол и/или реализиране на най-малко един проект, финансиран със средства от ЕС.

Допълнително към екипа на МИРГ в зависимост от нуждите могат да бъдат наети:

- Юрист
- Счетоводител
- ИТ
- Оценители
- Работни групи

Всички те ще трябва да отговарят на необходимите за длъжността образование и опит. Оценители ще бъдат избирани с конкурс.

За дейността на екипа на МИРГ е осигурен офис обезпечен с необходимите комуникации. Офисът ще бъде дооборудван за работа от екипа.

II. **Анализи, свързани с прилагането на ВОМР на територията на МИРГ, SWOT анализ и изведени нужди, потенциал за развитие на рибарската територия. (анализ на територията, анализ на състоянието на територията от гледна точка на силните и слабите страни, възможностите и заплахите и набелязване на потребностите/нужди, които трябва да бъдат посрещнати в съответната рибарска територия и които са от съществено значение за стратегията).**

2.1 **Предизвикателства, научени уроци и предприети до настоящия момент мерки, които са актуални към момента на кандидатстване на територията на МИРГ**

За да се установят нагласите и заинтересоваността на местните общности към дейността на МИРГ и реализиране на стратегия за ВОМР е направено анкетно проучване. Извършени два анализа – анализ на заинтересованите страни и социално-икономически анализ. На база тези проучвания бяха определени основните предизвикателства и необходими мерки, които трябва да се реализират на територията на МИРГ.

- Територията на МИРГ Свищов – Ценово разполага с необходимата инфраструктура и човешки капитал като основа за нормално развитие и подобряване средата на живот и икономика.
- Прави впечатление, че стойността на силните страни е почти изравнена с тази на слабите страни. Това означава, че човешкият фактор има решаващо значение, за да бъдат използвани силните страни максимално ефективно и ефикасно, както и да се намали влиянието на слабите страни.
- Налице значително предимство на възможностите пред заплахите. Това дава основания за оптимизъм и допуска по-смело ангажиране с по-мощни проекти.
- Развитието на територията е силно зависимо от модернизирани на техническата и социална инфраструктура.
- Земеделието е сектор с традиции и потенциал за развитие, но проблемите на прехода са спирали развитието на по-голяма част от земеделските стопанства. Дребните земеделските стопанства ще трябва да извървят пътя на превръщането им от производители в предприемачи. За да се облекчи реструктурирането на земеделските стопанства, трябва да се развие предприемаческата култура на стопанствата, да се въведат нови земеделски практики и технологии за да могат те да продължат да живеят на територията, като осигуряват достатъчно доходи или да съчетават доходите от земеделие с доходи от други източници.
- На територията има уникален потенциал за развитие на туризма на основата на развитите на културно-историческите туристически услуги може да се превърнат в допълнителна притегателна сила за туристите, ако усилията на инвеститорите се координират на основата един общ план за развитие на туристическия продукт.
- На територията има много голям потенциал за развитие на други алтернативни форми на туризъм като балнео-, рехабилитационен -, медицински-лечебен, селски, екотуризъм и др.;
- Запазване устойчивото развитие на структуроопределящите отрасли за местната икономика с добавена стойност – промишленост, строителство, преработваща промишленост, селско стопанство;
- Развитието на конкурентоспособно земеделие на територията на МИРГ е от съществено значение за местното население от гледна точка оптималното използване на местните ресурси – земя, знания и умения (традиции в определени отрасли), благоприятни климатични и почвени характеристики. В тази връзка следва да се насърчава развитието на прецизно и устойчиво земеделие и прилагането на добри земеделски практики, разнообразяване на местната икономика, повишаване капацитета за растеж и иновационната активност на предприятията;
- Възползвайки се от ангажираността на местното население към бъдещото на младите хора и съхранените институции трябва да създадат възможности за образование и квалификация, да се развие техният интерес към новото, да се възпита предприемаческа култура и отговорност към проблемите на общността;
- Справяне с негативните тенденции на пазара на труда и развитие на предприемачеството, вкл. социално предприемачество;

- Изграждането на местна идентичност, опазването и популяризирането на местните природни богатства и културно-историческо наследство могат да се превърнат в основа за изграждане на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот;
- Справяне с бедността и социалното изключване чрез осигуряване на възможности за заетост и доходи за най-уязвимите и социални изключени групи от местното население, вкл. маргинализираните общности и ромите.
- Голям потенциал в развитие на традиционното за територията рибарство и аквакултура, също така развитие на преработка на рибни продукти.
- Популяризиране на рибарството и консумацията на риба и запазване на традициите в сектора.
- Развитие на дейности за добавена стойност и диверсификация на рибарските дейности, които да осигурят допълнителни доходи.

2.2 Анализ на заинтересованите страни на територията на МИРГ *(Описват се всички заинтересовани страни за развитие на територията на МИРГ. Посочва се каква част от тях ще бъдат представени в стратегията)*

Анализ на заинтересованите страни на територията на МИРГ *(Описват се всички заинтересовани страни за развитие на територията на МИРГ. Посочва се каква част от тях ще бъдат представени в стратегията)*

Заинтересовани страни в контекста на стратегията за ВОМР са групи от хора, институции, фирми или отделни физически лица, които могат да имат значителен интерес от успеха или провала на дадена инициатива - проект, програма или както е в настоящия случай - стратегия за Водено от общностите местно развитие /ВОМР/. Тези групи могат да бъдат в ролята на изпълнители, бенефициенти, фасилитатори или противници на стратегията за ВОМР. Анализът на заинтересованите страни се извършва, както да ги идентифицира, така и да установи техните конкретни интереси и потребности.

След преглед на наличната публична информация, интервюта и съвместен анализ с представители от рибарската област в рамките на информационната кампания е изготвен следния списък на идентифицираните групи на потенциални основни заинтересовани страни на територията на рибарската група:

Сектор	Група
Публичен сектор	<p>Местна власт</p> <ul style="list-style-type: none"> - Общинска администрация в Свищов и Ценово; - Общински организации – общински фирми, училища, музеи, социални дейности и др.; - Здравеопазване и социални дейности;
Частен сектор	<ul style="list-style-type: none"> - Рибарство; - Селско, горско стопанство;

	<ul style="list-style-type: none"> - Комуникации и далекосъобщения - Търговия; - Финанси и застраховане; - Промисленост - Транспорт; - Услуги. - Строителство; - Туризъм, хотели, ресторанти;
Граждански сектор	<ul style="list-style-type: none"> - НПО (фондации, сдружения с нестопанска цел, спортни клубове); - Образование (училищни настоятелства) - Култура, спорт и развлечения

За да се прецени как стратегията за ВОМР може да повлияе (положително или отрицателно) върху интересите на заинтересованите страни и доколко заинтересованите страни я формулират и дефинират като свой приоритет е проведено анкетно проучване.

След обработката на анкетното проучване е направен анализ на резултатите. Преценката за степента на влияние, интереса и отношението на изследваните заинтересовани групи е извършена с помощта на мултикритериален избор по предварително зададени критерии. Критериите са съгласувани на работните срещи в рамките на информационната кампания. Изчисленията са на база претеглени стойности.

№	критерий	оценка
1.	Връзка с рибарството или аквакултура	<ul style="list-style-type: none"> • 10 т. пряка • 5т. косвена • 0 т. без връзка
2.	ВОМР ще е полезен инструмент за местната общност	<ul style="list-style-type: none"> • 10 т. да • 0 т. не
3.	Отношение и очакване към изпълнение на стратегия за ВОМР	<ul style="list-style-type: none"> • силно положително 10 т. • положително 5 т. • равнодушно 0 т. • отрицателно 0 т
4.	Желание за участие с проект	<ul style="list-style-type: none"> • като бенефициент 10 т. • като целева група 5 т. • не желае 0 т.
5.	Опит от участие с проект	<ul style="list-style-type: none"> • 10 т. участвал • 0 т. не участвал
6.	Предпочита алтернативно финансиране	<ul style="list-style-type: none"> • не предпочита 10 т. • предпочита друго 0 т.
7.	Влияние	Човешки капитал: от 1 до 5

Групите които не събират минималния брой са: Комуникации и далекосъобщения, Финанси и застраховане, Здравеопазване и социални дейности, Транспорт, Строителство. След като тези групи се причислят към **обобщаващата група Други** и като се вземе предвид общата оценка (формирана от данните от анкетното проучване и оценката според приетата методология), **основни/ключови заинтересовани страни** за МИРГ (във връзка с разработването и изпълнението на стратегия за ВОМР) са следните:

Рибарство/ Аквакултури
Селското, горското стопанство
Търговия
Промишленост
Образование
Култура, спорт и развлечения
Услуги
Държавно управление и администрация
Туризм, хотели, ресторанти
НПО
Други

На база резултатите от анкетното проучване и дискусиите с представители на заинтересованите страни по време на мероприятията в информационната кампания бяха дефинирани следните интереси и взаимовръзки:

заинтересована страна	интереси и мотивация	очаквания и възможности за адресиране на интересите
Рибарство	Основна цел на рибарството е свързана с подобряване на инфраструктурата и условията на труд, разнообразяване и диверсификация особено в областта на туризма и осигуряване на добавена стойност към продуктите от риболов и аквакултури.	Понеже рибарите в болшинството си не са юридически лица те очакват от Общините да получат помощ като целева група. Тези, които имат фирми могат да кандидатстват с частни бизнес проекти за добавена стойност и диверсификация. Представителите на аквакултура могат да се възползват от

		стратегията за ВОМР за осигуряване на добавена стойност и модернизация.
Селското, горското стопанство	Селското стопанство има нужда от модернизация и осигуряване на добавена стойност.	Много от дейностите в селското стопанство не могат да се финансират по други програми и в рамките на стратегията МИРГ могат да финансират проекти за добавена стойност, като преработка на продукти. Необходимо е наличие на регистрирана фирма.
Търговия	Налице е силна конкуренция включително и от фирми извън територията. Интересите са от развитието на сектора и подпомогне при осъществяване на малки инвестиционни намерения предимно за оборудване и модернизация.	Новите реализирани проекти ще бъдат стимул за развитие на търговията и нейната конкурентоспособност. Възможности за малки по мащаб инвестиции и обучения.
Промишленост	Промишлеността има нужда от подобряване на конкурентоспособност чрез технологично развитие, иновации и подобряване на професионалната квалификация.	Преработвателната и хранително-вкусова промишленост ще имат възможност да стимулират бизнеса си особено във връзка с продуктите от рибарството и аквакултури. Подпомагане на технологичното развитие и иновациите;
Образование	Интерес от провеждане на обучения и квалификации.	Налице са възможности за проекти свързани с ученето през цели живот.
Култура, спорт и развлечения	Интерес за развитие на културните, спортни и с други инициативи. Интерес за придобиване на необходимо за дейностите оборудване.	Възможности за подобряване на социалния и културен живот на територията на МИРГ.

Услуги	Налице е силна конкуренция включително и от фирми извън територията. Интересите са от развитието на сектора и подпомогне при осъществяване на малки инвестиционни намерения предимно за оборудване и модернизация.	Новите реализирани проекти ще бъдат стимул за развитие на търговията и нейната конкурентоспособност. Възможности за малки по мащаб инвестиции и обучения.
Държавно управление и администрация	Интересите са в подобряване на средата на живот включително и за рибарските общности.	Основни очаквания са подобряване на инфраструктурата, разнообразяване на социалния и културен живот. Възможности помощ на рибарските общности.
Туризмъ, хотели , ресторанти	Голям потенциал за проекти свързани с туризма с тематика рибарство.	Възможности за инвестиции в туристическа инфраструктура; Възможности за изграждане на туристически атракции.
НПО (СНЦ)	Интереси за реализиране на целите на НПО, които са в много случаи обществени.	Стратегията дава възможност на НПО да реализира целите си чрез проекти в обществена полза във всички полезни за местните общности сфери.
Други	Интерес от разкриване на възможности за работа. Интерес от разкриване на възможности за обучения, разкриване на възможности за нови бизнес идеи.	Очаквания за разкриване на работни места, обучения разнообразяване на културния и социален живот.
заинтересована страна	рибарство	
Рибарство		

Селското, горското стопанство	Селското стопанство е подходящо както за диверсификация, така и за допълване при предлагането на риба и рибни продукти и осъществяването на добавена стойност.
Търговия	Търговията с продукти от рибарството е тясно свързана с него. Зависимостта е пряка. Другите видове търговия могат да имат богат набор от косвени връзки. Търговията е подходяща дейност за диверсификация, както в рамките на рибарството така и извън него.
Промишленост	Преработвателната промишленост, може да има и пряка и косвена зависимост и интерес. Промишлеността е подходяща дейност за диверсификация в рамките на рибарството и извън него.
Образование	Образованието има и пряка и косвена връзка. Пряката е свързана с знанията свързани с предмета на рибарството, косвената би могла да бъде използвана за диверсификация извън сектора.
Култура, спорт и развлечения	На територията на МИРГ историята и културата са пряко свързани с рибарството. Могат да допринесат за популяризиране на рибарството, продуктите от него и допълнителните услуги особено свързани с туризма, които рибарството предлага.
Услуги	Услугите са подходящ сектор за диверсификация на рибарството.
Държавно управление и администрация	Връзката е пряка и очакванията на рибарството за общински проекти в полза на рибарите са много големи. Повечето инфраструктура ползвана от рибарите освен лодките е държавна или общинска собственост и съответно грижата за нея е в задълженията на държавата.
Туризмът, хотели, ресторанти	Туризмът е изключително подходящ за диверсификация от една страна, а от друга пряко може да подпомага сектора чрез осигуряване на клиенти, консуматори на продукти от рибарство.
НПО (СНЦ)	Неправителственият сектор може да окаже голяма помощ на рибарството, чрез своя капацитет за реализиране на проекти.

	Сдружаването в рибарски сдружения е добра възможност за рибарите да реализират проекти.
Други	Почти всяка единица от общата група други би могла да намери общ интерес с рибарството. Като пример може да се посочи популяризирането му и неговото подпомагане под различни форми.

Основните изводи и препоръки от извършения анализ на заинтересованите страни във връзка с разработването на стратегия за ВОМР и нейното изпълнение можем да обобщим по следния начин:

1. Основните/ключови заинтересовани страни са групите от следните сфери:

- Рибарство;
- Селското, горското стопанство
- Търговия;
- Промисленост;
- Образование;
- Култура, спорт и развлечения;
- Услуги
- Държавно управление и администрация;
- Туризм, хотели, ресторанти;
- НПО;
- Други.

2. Необходимо е да се осигури допълнително стимулиране на уязвимите социални групи които са част от всяка заинтересована страна.

3. МИРГ следва да привлече заинтересованите страни във връзка с разработването на стратегията, като използва минимално следните механизми:

- Участие в работни и фокус групи;
- Съвместен анализ;
- Публикуване на документи за обсъждане;
- Публични обсъждания;
- Индивидуални разговори.

МИРГ следва да отчита присъствието на основните заинтересовани страни, като наличието на поне един представител от всяка основна заинтересована страна може да се приеме за представително.

4. Заинтересованите страни имат много-добро отношение към подхода ВОМР, подготовката и изпълнението на стратегия за ВОМР от МИРГ.

5. Всички основни заинтересовани страни намират допирни точки преки и косвени с рибарството и аквакултурите.

6. Голяма част от представителите на сектор Рибарство, представен предимно от местни рибари, нямат възможност самостоятелно да реализират проекти, поради това че не са юридически лица и липсват средства. Същите имат големи очаквания от Общините по места да реализират проекти

в тяхна полза, където рибарите са целева група – предимно в подобряване на условията на труд, оборудване на рибарски пристанища, лодкостоянки и рибарски селища.

7. Основна алтернатива на Рибарството и бранш, подходящ за диверсификация и с най-голям потенциал за развитие, е сектор Туризм.

8. Очакванията на заинтересованите страни са от стратегия, чието реализиране ще доведе до подобряване на средата на живот като цяло.

9. Заинтересованите страни имат нужда предимно от възможности за подпомагане на рибарството, създаване на добавена стойност, диверсификация, подобряване на средата на живот и екологията, инвестиции в туризма, обучения, иновации, модернизация и оборудване в различни отрасли, търсене на сътрудничество, опазване на културата и традициите и др.

10. Мотивацията на основните заинтересовани страни са предпоставка за добри възможности при, които успешно да се изпълни стратегия за ВОМР на територията на МИРГ Свищов - Ценово.

В определените от анализа заинтересовани страни има представители на всички от следните групи:

- социални,
- културни,
- екологични,
- представители на местния бизнес,
- представители на риболовния туризъм,
- представители на любителския риболов (физически лица)
- представители на местната власт,
- рибарски сдружения и ловно-рибарски сдружения.

Представители от всички тези заинтересовани страни ще бъдат представени в стратегията за ВОМР. Тези групи могат да бъдат в ролята на изпълнители, бенефициенти или фасилитатори.

2.3 SWOT анализ и изведени потребности

SWOT анализ	Обосновка (резюме) на изведените елементи в SWOT анализа
<p><u>Силни страни</u></p> <p>География, икономика и инфраструктура</p> <p>Територията на МИРГ граничи с Румъния и чрез река Дунав, има достъп до вътрешността на Европа (Паневропейски речен транспортен коридор 7: Рейн- Майн-Дунав) и страните от Черно море.</p> <p>Наличие на три вида транспорт: пътен, железопътен (товарен и пътнически) и речен (пристанище и ферибот "Свищов - Зимнич").</p> <p>Добра пътна свързаност между отделните населени места</p>	<p>Като цяло можем да направим следните изводи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Територията на МИРГ Свищов – Ценово разполага с необходимата инфраструктура и човешки капитал като основа за нормално развитие и подобряване средата на живот и икономика. • Прави впечатление, че стойността на силните страни е почти изравнена с тази на слабите страни. Това означава, че човешкият фактор има решаващо значение, за да бъдат

<p>Добро покритие на електроснабдителната мрежа - всички населени места са електрифицирани.</p> <p>Много добро състояние на телекомуникационна мрежа.</p> <p>Добре развити: селско, горско и рибно стопанство, преработващата промишленост, търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети.</p> <p>Добро Ниво на предлаганите туристически услуги</p> <p>Благоприятно географско положение и добро състояние на природната среда - биологично разнообразие, климат, водни ресурси и р.</p> <p>Благоприятни почвено-климатични условия, релеф и климат за развитие на рентабилно селскостопанско производство, включително за развитие на алтернативно екологично и биологично земеделие;</p> <p>Съхранено животновъдство и растениевъдство;</p> <p>Специфични природни забележителности – реки, пещери, исторически обекти;</p> <p>Добри условия за преработка на селскостопанска продукция.</p> <p>Добри условия за развитие на рибарство и аквакултура.</p> <p>Градска среда и населени места</p> <p>Добро състояние на градската среда в Свищов.</p> <p>Добро териториално устройство на селата. В някои от тях са реализирани подобрения на обществената среда, което повишава качеството на живот.</p> <p>Добро ниво на предлагане на административни услуги от страна на общинската администрация</p> <p>Публичните услуги са добре организирани и обхващат почти всички нужди на населението</p> <p>Население, заетост, доходи и условия за развитие на човешкия потенциал</p> <p>Запазена жизнеспособност и добра структура на населението.</p> <p>Трудоспособните представляват по-голямата част от общия брой жители.</p> <p>Добре изградена система на образование, отговаряща на нуждите на населението.</p> <p>Наличие на университет в Свищов.</p>	<p>използвани силните страни максимално ефективно и ефикасно, както и да се намали влиянието на слабите страни.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Налице значително предимство на възможностите пред заплахите. Това дава основания за оптимизъм и допуска по-смело ангажиране с по-мощни проекти. • Развитието на територията е силно зависимо от модернизирани на техническата и социална инфраструктура. • Земеделието е сектор с традиции и потенциал за развитие, но проблемите на прехода са спирали развитието на по-голяма част от земеделските стопанства. Дребните земеделските стопанства ще трябва да извървят пътя на превръщането им от производители в предприемачи. За да се облекчи реструктурирането на земеделските стопанства, трябва да се развие предприемаческата култура на стопанствата, да се въведат нови земеделски практики и технологии за да могат те да продължат да живеят на територията, като осигуряват достатъчно доходи или да съчетават доходите от земеделие с доходи от други източници. • На територията има уникален потенциал за развитие на туризма на основата на развитите на културно-историческите туристически услуги може да се превърнат в допълнителна притегателна сила за туристите, ако усилията на инвеститорите се координират на основата един общ план за развитие на туристическия продукт. • На територията има много голям потенциал за развитие на други алтернативни форми на туризъм като балнео-, рехабилитационен -, медицински-лечебен, селски, екотуризъм и др.; • Запазване устойчивото развитие на структуроопределящите отрасли за местната икономика с добавена стойност – промишленост, строителство, преработваща промишленост, селско стопанство;
--	---

<p>Наличие на спортна база и съоръжения.</p> <p>Развита клубна дейност с разнообразни спортни дейности и спортен календар</p> <p>Богато културно-историческо наследство - исторически обекти, паметници и развити традиции и обичаи.</p> <p>Във всяко едно населено място се развива читалищна дейност.</p> <p>Богат културен календар - празници, фестивали и събори.</p> <p>Добре изградена здравна система.</p> <p>Добре развит неправителствен сектор.</p> <p>Околна среда</p> <p>Наличие на повърхности води и подземни водни тела на територията</p> <p>Наличие на минерални извори на територията на общината, с добри характеристики за балнеолечение и рехабилитация</p> <p>Изградената водопроводна мрежа обхваща цялото население на общината.</p> <p>Изградена канализационна мрежа и ПСОВ в гр. Свищов. По-големите предприятия в гр. Свищов имат изградени собствени ЛПСОВ. Утайките, получавани от ПОСВ не съдържат тежки метали</p> <p>Създаден и функциониращ център за управление на отпадъците - добра оперативна структура за управление на отпадъците.</p> <p>Сметосъбирането на битови отпадъци обхваща всички населени места и цялото население.</p> <p>Качеството и чистотата на въздуха, радиационния фон и шумът от производствените източници като цяло отговарят на законоустановените норми.</p> <p>На територията на МИРГ се намират 10 защитени местности, 11 защитени зони и 1 природен парк с богато биоразнообразие, което оказва благотворно влияние за опазването на околната среда, като подобрява и жизнената среда на населението</p> <p>Почвите на територията са в добро екологично състояние.</p> <p>По р. Дунав в землищата на Свищов и Вардим са изградени отводнителни съоръжения.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Развитието на конкурентоспособно земеделие на територията на МИРГ е от съществено значение за местното население от гледна точка оптималното използване на местните ресурси – земя, знания и умения (традиции в определени отрасли), благоприятни климатични и почвени характеристики. В тази връзка следва да се насърчава развитието на прецизно и устойчиво земеделие и прилагането на добри земеделски практики, разнообразяване на местната икономика, повишаване капацитета за растеж и иновационната активност на предприятията; • Възползвайки се от ангажираността на местното население към бъдещото на младите хора и съхранените институции трябва да създадат възможности за образование и квалификация, да се развие техният интерес към новото, да се възпита предприемаческа култура и отговорност към проблемите на общността; • Справяне с негативните тенденции на пазара на труда и развитие на предприемачеството, вкл. социално предприемачество; • Изграждането на местна идентичност, опазването и популяризирането на местните природни богатства и културно-историческо наследство могат да се превърнат в основа за изграждане на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот; • Справяне с бедността и социалното изключване чрез осигуряване на възможности за заетост и доходи за най-уязвимите и социални изключени групи от местното население, вкл. маргинализираните общности и ромите. • Голям потенциал в развитие на традиционното за територията рибарство и аквакултура, също така развитие на преработка на рибни продукти. • Популяризиране на рибарството и
--	---

<p>Изградени са 17 км. диги по р. Дунав с цел предпазване от наводнения</p> <p>Екоравновесието на територията е сравнително добре поддържано</p> <p>Рибарство и аквакултура</p> <p>Традиции в сектор Рибарство и аквакултури;</p> <p>Висок потенциал за диверсификация в сферата на туризма свързан с риболова;</p> <p>Наличие на голям брой плавателни съдове;</p> <p>Традиционен поминък за населението в крайдунавските населени места;</p>	<p>консумацията на риба и запазване на традициите в сектора.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Развитие на дейности за добавена стойност и диверсификация на рибарските дейности, които да осигурят допълнителни доходи.
<p><u>Слаби страни</u></p> <p>География, икономика и инфраструктура</p> <p>Няма изграден мост над р. Дунав за връзка между гр.Свищов и гр.Зимнич (Румъния). Отдалечена от главните пътни връзки между икономическите центрове в Северна България.</p> <p>Железопътния транспорт е ограничен</p> <p>Речен транспорт: пристанището и ферибота работят с ограничен капацитет;</p> <p>Пътна инфраструктура: преобладават пътища от III и IV клас (общински).</p> <p>Състоянието на пътната мрежа в общината се нуждае от рехабилитация</p> <p>Ниска степен на диверсификация на енергийните източници, системи и ресурси (ВЕИ и газ).</p> <p>Недостатъчно добро покритие, слаб сигнал и ниско качество на интернет връзката в малките населени места</p> <p>Преобладаващата част от земеделските производители са растениевъди, отглеждани предимно зърнени култури</p> <p>Икономическата активност в рибното стопанство е доста слабо, имайки предвид местоположението на територията.</p> <p>Инвестициите в производство и услуги намаляват</p> <p>Липса на места за настаняване на гости и туристи</p> <p>Възможностите за настаняване се характеризират с ниска категория на обектите</p> <p>Предлагат стандартни хотелиерски и</p>	

ресторантьорски услуги, които съвсем не са достатъчни да привличат повече посетители с цел отдих.

Слаба връзка между културата и туризма.

Затруднена реализация на селскостопанска продукция поради отдалеченост от големи потребители и борси;

Недостатъчни мелиоративни съоръжения

Различия в основни аспекти между двете общини на територията на МИРГ.

Градска среда и населени места

Част от уличната мрежа и междублоковите пространства не са в добро състояние и се нуждаят от ремонт и реконструкция: в някои квартали зелените площи са занемарени, има нужда от повече паркоместа и улично осветление, места за отдих и велоалеи.

Най-големия проблем в селата е състоянието на улиците и уличното осветление. В някои от селата зелените и общите пространства са занемарени.

Ниска степен на дигитализация и предоставяне на електронни обществени услуги за населението и бизнеса

остаряло и амортизирано оборудване за поддържане на зелени площи, улична мрежа и градски пространства.

В доста населени места липсват канализации в населените места на общината;

Част от водопреносната мрежа е изградена от азбестови тръби и е морално остаряла и амортизирана;

Население, заетост, доходи и условия за развитие на човешкия потенциал

Населението намалява.

Трудоспособните намаляват

Икономиката е строго профилирана, като основната част от наетите лица са заети в четири сектора

Заплащането на труда в сектора с най-голяма добавена стойност е сравнително ниско.

Голяма част от образователната инфраструктура

е остаряла, амортизирана и енергоемка.

В образователния процес са застъпени сравнително по-малко иновативни и интерактивни практики.

Не добро състояние на съществуващите спортни съоръжения.

Недостиг на спортни съоръжения.

Голяма част от паметниците и сградите на културните институции са в незадоволително състояние.

Липсват открити сцени за провеждане на масови културни мероприятия.

Недостатъчно добра популяризация на културните дейности и събития.

Наличие на исторически обекти, които не са достатъчно проучени.

Лошо състояние на здравния сграден фонд

Ниска степен на въведените иновативни технологии и методи за лечение на населението.

Трудности в кадровата политика

Неизползван сграден фонд в селата от общината, който обхваща бившите здравни служби

Недостатъчна мобилност на социалния патронаж.

Има необходимост от предоставяне на нови социални услуги

Необходимост от повишаване на квалификацията на служителите в сферата на социалните услуги

Необходимост от повишаване на квалификацията на служителите в сферата на социалните услуги

Различия в основни аспекти между двете общини на територията на МИРГ.

Околна среда

Основните недостатъци в качеството на водата са: високи концентрации на манган в кладенците, наличие на нитрати в някои водоизточници, наличие на утайки и мътилка във водата, в следствие на старите амортизирани тръби.

Към момента се експлоатира само един от минералните извори, намиращ се в с. Овча могила,

Разпределителните мрежи не са в добро

<p>състояние с изключение част от мрежата на гр. Свищов.</p> <p>Големи загуби на вода, вследствие на остарялото оборудване на водопреносната мрежа и сградните отклонения.</p> <p>Канализационна мрежа в селата липсва и отпадните води се заустяват в индивидуални водоплътни изгребни ями.</p> <p>Недостатъчни инвестиции в сепариране, рециклиране и оползотворяване на отпадъци.</p> <p>Наличие на нерегламентирани сметища</p> <p>Отглеждат се монокултури (житни), което изтощава почвите. Земеделието е основният източник на замърсяването им с нитрати.</p> <p>Почвата е податлива на ерозия по речните склонове и дерета.</p> <p>Съществуват 26 бр. свлачища, от които 20 са в гр. Свищов. Липсват функционални и действащи напоителни системи.</p> <p>Участъкът между Свищов и Вардим се нуждае от укрепване на бреговата ивица.</p> <p>Сезонно нашествие на насекоми- вредители и проблем с популацията на бездомните кучета.</p> <p>Рибарство и аквакултура</p> <p>Недостатъчна пристанищна инфраструктура;</p> <p>Рибарите не са юридически лица, което им пречи да кандидатстват за финансиране по програми</p> <p>Липса на рибарски кооперативи и сдружаване;</p> <p>Разпространено браконьерство;</p> <p>Рибарството е най-вече допълваща дейност към семейните бюджети;</p> <p>Уловите задоволяват основно битовите потребности на рибарите и почти не са обект на търговия или преработка.</p> <p>Наличие на засушени язовири, които биха могли да се използват за аквакултура;</p>	
<p><u>Възможности</u></p> <p>География, икономика и инфраструктура</p> <p>Изграждане на автомагистрала „Хемус“, която ще е в близост до територията на МИРГ.</p> <p>Изграждане на пътни връзки към Русе по</p>	

<p>поречието на р. Дунав</p> <p>Изграждане на Дунав мост.</p> <p>Модернизация и разширяване на пристанище Свищов и фериботната връзка.</p> <p>Ремонт и рехабилитация на общинските пътища на територията си.</p> <p>Изграждане на газоснабдителна мрежа</p> <p>Изграждане и внедряване на слънчеви системи и ВЕИ и за публични, производствени и частни нужди.</p> <p>Инвестиции в разширяване капацитета на телекомуникационната мрежа и внедряване нови технологии (5G) от страна на националните и местните оператори.</p> <p>Повишаване на икономическата активност от частни собственици, сдружения и оператори на горски територии</p> <p>Насърчаване на предприемачество, преход към кръгова икономика и създаване на условия за развитие и инвестиции във високотехнологични производства и услуги.</p> <p>Подкрепа за развитие на предприемаческата екосистема, вкл. привличане на чуждестранни инвестиции</p> <p>По-добро и ефективно сътрудничество с местни и международни туроператори и агенти за развитие на туризма по р. Дунав.</p> <p>Инвестиции в по-висока категория места за настаняване за големи групи и платежоспособни туристи.</p> <p>Реставрация и социализация на паметниците на културата, инвестиции в инфраструктура, облагородяване на населените места и дигитални технологии, които фокусират вниманието в историята и културата на територията на МИРГ като туристическа дестинация.</p> <p>Създаване на масиви от трайни насаждения – чрез закупуване или наемане за дългосрочно ползване на земя</p> <p>Въвеждане на съвременни земеделски машини и технологии за повишаване културата на земеделието;</p> <p>Изграждане на съвременни животновъдни ферми</p>	
--	--

за отглеждане на крави, свине, овце, кози, птици, патици;

Създаване на мощности за преработка на плодове и зеленчуци;

Насърчаване на инвестициите в напояването, подпомагане на сдруженията за напояване;

Стимулиране развитието на пчеларството чрез преференциално предоставяне на подходящи екологични терени за изграждане на пчелини;

Диверсификация на селскостопанските дейности.

Инвестициите в модернизация на земеделските стопанства и нови технологии ги прави по-производителни и по-нетрудоемки.

Наличие на съоръжения и водни ресурси за развитие на рибното стопанство.

Повишаване на предприемаческата активност и реализиране на проекти в бранша.

Създаване на индустриална зона с прилежащата инфраструктура;

Създаване на мощности за производство на зелен водород и други алтернативни енергийни продукти;

Създаване на туристически обекти за настаняване от по-висок клас.

Разработване на минералните извори.

Развитие на регионални еко туристически продукти и тематични маршрути в рамките на дунавската туристическа територия;

Подготовка и прилагане на Стратегия за ВОМР

Градска среда и населени места

Възможности за енергийна ефективност на жилищни сгради, както многофамилни блокове, така и еднофамилни къщи

Ремонт, реконструкция и прилагане на мерки за енергийна ефективност на публични сгради

Свищов, сградите на кметствата в селата на територията на общината

Ремонт и реконструкция на част от уличната мрежа, вкл. и осветлението, облагородяване на междублоковите пространства, зелени площи и паркове, места за паркиране, градска мобилност, велоалеи и др.

Възможности за модернизация на уличното осветление и подобряване на уличната инфраструктура в селата

Дигитализация на административните услуги

Основен ремонт на фермерските пазари

Модернизиране поддръжката на зелените площи, уличната мрежа и градските пространства.

Население, заетост, доходи и условия за развитие на човешкия потенциал

Дейности за насърчаване към устойчива заетост и повишаване на предприемаческата активност

Облагородяване на населените места и създаване на по-добри условия за живот на младите хора

Реализиране на пакет от мерки, подпомагащи с приоритет младите жители на общината.

Инвестиции в индустриална инфраструктура и високотехнологично производство с по-висока добавена стойност.

Създаване на по-добри условия за бизнеса и привличане на чужди инвеститори

Дейности за насърчаване и подпомагане предприемаческата активност с приоритет към младите.

Създаване на центрове за личностно развитие и високи технологии.

Мерки за повишаване на образованието, професионалната компетентност и преквалификацията.

Организиране на дуална форма на обучение.

Ремонт, реконструкция и прилагане на мерки за енергийна ефективност на образователната инфраструктура в общината.

Ремонт и реконструкция на спортни съоръжения и зали в

Дейности по популяризиране на спорта и развитие на спортна култура

Трансгранично сътрудничество.

Съхраняване, социализация, маркетинг и популяризиране на културно- историческото наследство и развитие на туризма.

Дейности по консервация, реставрация и

социализация на историческите обекти.

Дейности по ремонт, реконструкция, мерки за енергийна ефективност на сградите на културните институции.

Изграждане на нови съоръжения и обособяване на места за културни събития.

Дигитализация и популяризиране на културно наследство

Ремонт, мерки за енергийна ефективност на здравната инфраструктура и закупуване на модерно медицинско оборудване и обзавеждане.

Дигитализация, телемедицина и внедряване на иновативни методи и технологии за болнично и извънболнично лечение.

Провеждане на здравни кампании сред населението, в.т.ч. в училища и детски градини и уязвими групи с цел повишаване на здравната култура.

Обучение на парамедици и организиране на мобилни екипи

Ремонт и оборудване на здравните служби в селата, където да бъдат организирани кабинети, което ще позволи използване от мобилна лаборатория и здравна консултация с различни специалисти .

Ремонт, реконструкция, мерки за енергийна ефективност и оборудване на сгради за предоставяне на социални услуги

Закупуване на автомобили и организиране на групи за предоставяне на мобилни социални услуги.

Разкриване на нови социални услуги.

Подобряване качеството на предлаганите социални услуги и обхващане на нови уязвими групи от територията

Обучения и супервизия на персонала, насърчаване на доброволчеството, стажуване и други.

Околна среда

Инвестиции в пречиствателна станция за питейни води на гр. Свищов.

Реконструкция и подмяна на остаряла водопроводна мрежа.

Инвестиции за изграждане на центрове за рехабилитация и балнеология, плувни басейни и СПА комплекси в гр. Свищов, чрез оползотворяване на 2 бр. минерални извори, намиращи се в града.

Възможности за здравен туризъм.

Инвестиции в рехабилитация и ремонт на водопроводни мрежи по плана на „ВиК-Йовковци“

Реконструкция на съществуващата канализация и доизграждане на нова, покриваща на 100% гр. Свищов.

Утайките, отделяни от ПОСВ могат да бъдат ютилизирани за: 1) Наторяване в селското стопанство; 2) Рекултивация на нарушени терени; 3) Компостиране.

Проекти за намаляване на строителните и биоразградимите отпадъци с цел да не бъдат депонирани. Разширяване и дооборудване на площадки за временно съхранение и третиране на строителни отпадъци, както и площадки за компостиране на биоотпадъци.

Разяснителни и информационни дейности за повишаване на културата за събиране на отпадъци и кръговата икономика. Проекти в сътрудничество със съседни общини.

Реализиране на газификация на гр. Свищов;

Възобновяване и създаване на паркове и зелени площи; възстановяване на съществуващата и разширяване на мрежата от велоалеите;

Повишаване на осведомеността и ангажираността на населението относно чистотата на въздуха и шума.

Развитие на еко и природен туризъм.

Реализиране на проекти за съхранение на биоразнообразието и опазване на околната среда

В община Свищов се прилага Програма за опазване, устойчиво използване и възстановяване на почвите, съобразена с нормативните изисквания и нуждите на територията.

Почистване на дерета, преминаващи през населени места от територията на община Свищов, управление на геоморфоложките процеси и финансиране на антисвлачищни

<p>мероприятия.</p> <p>Реализиране на проект за укрепване на бреговата ивица</p> <p>Дезинсекция на хабитатите на насекоми-вредители в агломерационния ареал на Община Свищов и община Ценово;</p> <p>Дейности по ограничаване на популацията на бездомните кучета</p> <p>Рибарство</p> <p>Използване потенциала от изпълнение на стратегия за ВОМР;</p> <p>Опазване и популяризиране на традициите в сектора;</p> <p>Подобряване на инфраструктурата до и около местата за домуване на плавателните съдове;</p> <p>Регистриране на лодкостоянки и рибарски пристанища;</p> <p>Създаване на диверсификация чрез нови туристически продукти, свързани с рибарството;</p> <p>Създаване на диверсификация в различни от рибарството дейности;</p> <p>Коопериране и обединяване на сектора;</p> <p>Развитие на аквакултура;</p> <p>Партньорства с научни организации;</p> <p>Внедряване на иновации, оборудване, нови методи за риболов;</p> <p>Развитие на дейности за добавена стойност към улова</p> <p>Възможност Общините да реализират проекти в полза на рибарите;</p>	
<p><u>Заплахи</u></p> <p>География, икономика и инфраструктура</p> <p>Ограничена свързаност и изолация в следствие на: забавяне изграждането на АМ „Хемус“;</p> <p>Неосъществяване на проекта за крайдунавски път до Русе</p> <p>Климатични промени и падане на нивото на р. Дунав.</p> <p>Забавяне или неосъществяване на проектите за пристанището, ферибота и пътната</p>	

<p>инфраструктура II и III клас</p> <p>Влошаване състоянието на общинските пътища.</p> <p>Дефицит на финансови средства</p> <p>Забавяне изпълнението на проекта за газификация.</p> <p>Липса на интерес и икономическа рентабилност за ползване слънчеви системи и ВЕИ.</p> <p>Дефицит на финансови средства.</p> <p>Липса на достатъчно потребление и икономическа обосновка за инвестиции в областта на телекомуникациите</p> <p>Намаляване на предприемаческата активност. Отглеждането на някои плодове и зеленчуци е неатрактивно за земеделските производители, а при някои култури и нерентабилно.</p> <p>Лошо управление на стопанствата</p> <p>Дребномащабен характер на риболова по река Дунав. При този вид риболов става въпрос за доход, като голяма част от него може да не се декларира и да попада изцяло в „сивата” икономика.</p> <p>Липса на интерес и слаба икономическа активност, от страна на собственици и стопани на горски територии</p> <p>Ниска предприемаческа активност, дефицит на квалифицирана работна ръка, недостатъчна реклама и популяризация на възможностите за инвестиране.</p> <p>Неефективно сътрудничество.</p> <p>Лоша конюнктура и макрорамка.</p> <p>Слаб маркетинг и реклама.</p> <p>Лоша инфраструктура.</p> <p>Липсата на квалифицирана работна ръка.</p> <p>Незадоволителни резултати при формиране на партньорства и междусекторни сътрудничества.</p> <p>Неоползотворяване на условията за развитие на международен туризъм поради ниска степен на сътрудничество и популяризация.</p> <p>Риск от това територията на МИРГ да остане нискобюджетна туристическа дестинация.</p> <p>Недостатъчни инвестиции в културно-</p>	
--	--

<p>историческото наследство и туризма;</p> <p>Влошаване на качеството на техническата и социалната инфраструктура в повечето населени места в общината;</p> <p>Градска среда и населени места</p> <p>Влошаване на битовите условия и високо енергопотребление</p> <p>Влошаване на състоянието на публичните сгради и висока енергоемкост</p> <p>Влошаване качеството на градската среда, която има нужда от постоянна поддръжка и по- добра инфраструктура</p> <p>Влошаване качеството на живот и понижаване сигурността в селата, в случай, че не бъдат реализирани проектите за облагородяване на жизнената среда</p> <p>Затруднен достъп до административните услуги, предлагани от общинската администрация</p> <p>Понижаване качеството на публичните услуги.</p> <p>Население, заетост, доходи и условия за развитие на човешкия потенциал</p> <p>Устойчиво намаляване на населението;</p> <p>Устойчиво застаряване на населението;</p> <p>Увеличаване на относителния дял на напусналите територията млади хора</p> <p>Запазване на сегашната икономическа структура и ниско ниво на инвестиции.</p> <p>Липса на интерес от чужди инвеститори</p> <p>Ниски заплати и икономическа миграция на трудоспособно население.</p> <p>Намаляване на относителния дял на трудоспособното население</p> <p>Ниска предприемаческа активност.</p> <p>Инертност и липса на интерес сред младите хора да работят на територията.</p> <p>Ниска мотивация на младите хора за образование и преквалификация.</p> <p>Увеличаване на миграцията сред младите хора</p> <p>Влошаване на състоянието на образователната инфраструктура, което от своя страна води до намаляване качеството на образователния</p>	
---	--

<p>процес.</p> <p>Увеличаване на разходите за поддръжка и енергия.</p> <p>Намаляване на мотивацията за учене.</p> <p>Влошаване на условията за развитие на спортните дейности на територията.</p> <p>Ниска спортна култура при младите.</p> <p>Намалена физическа активност и влошаване на здравето на жителите.</p> <p>Загуба на културно-историческо наследство.</p> <p>Неусвоен основен туристически потенциал.</p> <p>Изоляция от националния и международния културен календар.</p> <p>Намаляване на качеството на живот и увеличаване на нагласата за миграция.</p> <p>Понижаване на качеството на здравните услуги, поради влошени условия за предоставяне на здравни услуги в болничните заведения.</p> <p>Ограничен достъп до здравни услуги</p> <p>Традиционна медицина със стари методи на лечение и ниска степен на ефективност.</p> <p>Висока заболяемост, породена от незнание сред населението и неизползването на профилактичните прегледи.</p> <p>Липса на адекватни здравни услуги в населените места извън общинския център.</p> <p>Влошаване на условията в сградите, където се предоставят социалните услуги.</p> <p>Ограничаване на достъпа до социални услуги.</p> <p>Уязвими групи извън обхвата на социалните услуги.</p> <p>Понижаване на качеството на социалните услуги.</p> <p>Слаба активност на НПО и бизнеса за местно развитие и усвояване на средства от европейски фондове;</p> <p>Околна среда</p> <p>Не добро сътрудничество между „ВиК“ и Общината.</p> <p>Неконтролируемо и нерегламентирано замърсяване на водата и околната среда с</p>	
---	--

<p>нитрати и нерегламентираните сметища.</p> <p>Негативни въздействия върху водите и здравето на хората.</p> <p>Слаб интерес от страна на инвеститори.</p> <p>Нерентабилност на проектите.</p> <p>Увеличаване на аварията и загубите на вода.</p> <p>Негативни въздействия върху водите и здравето на хората. Неизпълнение на плана на ВиК дружеството</p> <p>Замърсяване на околната среда.</p> <p>Да не се реализират предвидените на „ВиК“ проекти, поради организационни и финансови причини</p> <p>Неблагоприятна промяна в политиката на национално ниво в йерархията за управлението на отпадъците.</p> <p>Нежелание за участие и липса на разбиране на хората и икономическите субекти относно отпадъците и кръговата икономика.</p> <p>Забавяне и нереализиране на инвестиционни проекти.</p> <p>Недостатъчна активност от страна на населението да: използва алтернативни методи на придвижване, премине на алтернативни начини за отопление (газ, ток), да се отнася отговорно към шума и вредното му влияние.</p> <p>Недостатъчни финансови възможности при част от населението за закупуване на алтернативни отоплителни тела, а също така и невъзможност при някои от тях да посрещнат разходите за електричество.</p> <p>Нарушаване на екосистемите в защитените територии и намаляване на биоразнообразието.</p> <p>Недостатъчен капацитет и квалификация за управление на програмата за опазване на почвите</p> <p>Нереализирането на проектите ще доведе до разрушаване на почвата, активиране на свлачища, като се създава предпоставка за заблатяване и заливане на жилищни имоти</p> <p>Застрашаване здравето на хората в резултат на неизпълнение на проектите, свързани с ограничаване насекомите- вредители и популацията на кучетата.</p>	
--	--

Рибарство

Липса на инвестиции в рибарството и условията на труд;

Нежелание за развитие на сектора;

Тенденция рибарството да е допълваща дейност към семейните бюджети;

Тенденция уловите да задоволяват основно битовите потребности на рибарите и почти да не са обект на търговия или преработка.

Установяване на потребностите въз основа на SWOT анализа в съответствие с разпоредбите на чл. 29 и чл. 30 от Регламент (ЕС) 2021/1060 и Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027.

Социално-икономическият анализ въз основа, на който е изработен SWOT анализа е изработен в съответствия на

на чл. 29 и чл. 30 от Регламент (ЕС) 2021/1060 и Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027.

а) географския район, за който се отнася стратегията;

б) анализ на нуждите и потенциала за развитие на района, включително икономическите, социалните и екологичните взаимовръзки;

в) описание на интегриран подход в отговор на набелязаните нужди и потенциала за развитие на района;

г) описание на участието на партньорите съгласно член 8 в подготовката и изпълнението на стратегията.

Териториалните стратегии могат да съдържат и списък на операциите, за които ще бъде предоставена подкрепа.

2. Отговорност за териториалните стратегии носят компетентните териториални органи или субекти. Съществуващите стратегически документи, отнасящи се до обхванатите територии, могат да бъдат използвани за териториалните стратегии.

3. Когато списъкът на операциите, които ще получават подкрепа, не е включен в териториалната

стратегия, компетентните териториални органи или субекти подбират операциите или участват в подбора им.

4. Когато изготвят териториални стратегии, органите или субектите, посочени в параграф 2, си сътрудничат със съответните управляващи органи с цел определяне на обхвата на операциите, които ще получават подкрепа по съответната програма.

Избраните операции съответстват на териториалната стратегия.

5. Когато териториален орган или субект изпълнява задачи, които са отговорност на управляващия орган и които са различни от подбор на операции, управляващият орган определя въпросния орган за междинно звено.

6. За изготвянето и разработването на териториални стратегии може да се предоставя подкрепа.

Анализът на територията се базира на вторични и първични източници на информация. С помощта на НСИ, общините Свищов и Ценово, неправителствени организации, читалища и др. са събрани и анализирани всички стратегически документи и анализи за социално-икономическото развитие в региона:

- План за интегрирано развитие на община Свищов 2021-2027;
- План за интегрирано развитие на община Ценово 2021-2027;
- Интегрирана стратегия за развитие на Северен-централен район;
- Секторни стратегии на общините;
- Доклади и анализи, изготвяни за нуждите на социално-икономическото планиране;
- Анкетни проучвания;
- Фокус-групи и казусни изследвания;
- Публикации за историята на общините, архивни проучвания.

За нуждите на анализа е събрана и обобщена цялата релевантна статистическа информация, която Националният статистически институт публикува на равнище община и населено място. Наличността на актуална информация е различна за отделните социално-икономически показатели и затова в

<p>отделните раздели на анализа дългосрочните тенденции се изследват въз основа на наличната информация за различни времеви периоди.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Анализът на демографската структура и тенденции е направен за периода 2024 г. Основните данни за демографските характеристики на населението са от 2021 г., тъй като това е годината на последното преброяване на населението. В анализа се използват данните от преброяването или средногодишните данни за 2024 г. За повечето демографски показатели последните налични данни са от края на 2021 г., но там където информацията е била налична, статистическите данни са актуализирани с данни до 2024 г. включително. Анализът на етническия състав и образователната структура на населението е направен на основа данните от преброяването през 2021г. • Анализът на конкурентоспособността на бизнеса е направен за периода 2024 г., на основа данните от фирмената статистика, където последните данни са за 2024 г. и въз основа на проучвания, казусни изследвания, фокус-групи и срещи с местния бизнес. • В изследването са използвани и първични данни за територията, събрани чрез количествени и качествени проучвания за нуждите на анализа, както следва. Изчерпателни теренни проучвания на социално-икономическото положение в селата на територията на Местната инициативна група Свищов-Ценово, обхващащо проблемите на заетостта, икономиката, инфраструктурата, социалната сфера и потенциала за развитие на туризма и други структуроопределящи отрасли за територията, проведени през 2024 г.; • Дълбочинни интервюта, фокус групи, и срещи с представители на земеделски стопанства, неземеделския бизнес, рибарство, държавни структури, общинска администрация и органи за самоуправление, неправителствени организации, образователни и социални институции и активни граждани в общината, жители на населените места. 	
--	--

III. Цели на стратегията:

3.1 Цели на стратегията и приоритети за развитие на територията

<p>Визия</p>

Развита рибарска област Свищов-Ценово като място желано за живот от местните общности и посещения от гости и туристи с осигурени предпоставки за развитие на икономиката, социалния живот и култура.

Стратегическа цел

Устойчиво развитие на територията на база традиции и иновации, с инвестиции в устойчиво бъдеще за местното рибарство, чрез активно участие на местната общност за постигне на икономически растеж, запазвайки уникалността на региона и използване възможностите на синята икономика.

Приоритети

1. Икономически растеж на основата на синята икономика, иновации, развитие на рибарството и диверсификация;
2. Подобряване средата на живот, чрез укрепване и развитие на културните, социалните и човешките ресурси, подобряване на околната среда, опазване на екологичните дадености и изграждане на необходима за местните общности инфраструктура при оптимално използване и развитие на синята икономика;
3. Сътрудничество и партньорство.

3.2 Принос към Хоризонтални цели на ниво ЕС и подробна обосновка за постигането на целите им:

- Възстановяване и устойчивост;
- Зелен преход;
- Цифров преход;
- Засилване на иновации за конкурентоспособност и устойчивост;
- Оптимална добавена стойност и прилагане на механизми за привличане на публична подкрепа;
- Декарбонизация;
- Инвестиции в синя икономика.

Възстановяване и устойчивост

Принос:

- Стратегията насърчава диверсификацията на икономическите дейности чрез рибарство и синя икономика, което създава нови работни места и укрепва устойчивостта на местната икономика.
- Подобряването на околната среда и инфраструктурата в рибарската област гарантира възстановяване на екосистемите и дългосрочна устойчивост на ресурси.

Обосновка:

- Инвестициите в инфраструктура и социални проекти засилват капацитета на местните общности да се справят с кризи и да възстановяват икономическата и екологична стабилност.
- Активното включване на местните жители насърчава социалната кохезия и устойчиво развитие.

Зелен преход

Принос:

- Устойчивото управление на рибарството и опазването на екологичните дадености допринасят за зеления преход.
- Стратегията интегрира практики за опазване на природните ресурси и намаляване на замърсяването.

Обосновка:

- Включването на зелени технологии и подходи в рибарските дейности минимизира екологичния отпечатък.
- Приоритетът за опазване на околната среда осигурява защита на биоразнообразието и водните екосистеми.

Цифров преход

Принос:

- Стратегията подкрепя въвеждането на цифрови технологии в рибарството, маркетинга и управлението на ресурси.
- Насърчава обучението на местните общности за използване на съвременни дигитални инструменти.

Обосновка:

- Използването на цифрови технологии, като сензори и платформи за управление, оптимизира риболовните дейности и подобрява достъпа до пазари.
- Повишаването на дигиталната грамотност създава условия за по-ефективно икономическо управление.

Засилване на иновации за конкурентоспособност и устойчивост

Принос:

- Подкрепата за иновативни проекти в рибарството, като устойчиви аквакултури и екологично съобразен туризъм, засилва конкурентоспособността на региона.

Обосновка:

- Инвестициите в изследвания и технологии повишават ефективността на риболовните и свързаните дейности.
- Иновациите в маркетинга и продуктите добавят стойност към местното производство и засилват икономическата устойчивост.

Оптимална добавена стойност и привличане на публична подкрепа

Принос:

- Чрез фокус върху устойчивото развитие стратегията осигурява значителна добавена стойност за местната икономика.
- Механизмите за партньорство и сътрудничество включват публичния сектор и стимулират местни инвестиции.

Обосновка:

- Участието на местни и регионални институции гарантира ефективно разпределение на ресурсите.
- Устойчивото развитие увеличава ползите за всички заинтересовани страни, привличайки допълнителна подкрепа.

Декарбонизация

Принос:

- Насърчава използването на възобновяеми енергийни източници в рибарските и други местни дейности.

- Подкрепя проекти за намаляване на въглеродния отпечатък, като енергийно ефективни технологии.

Обосновка:

- Инвестиции в енергийна ефективност и алтернативни източници на енергия помагат за постигане на целите за декарбонизация на ЕС.

Инвестиции в синя икономика

Принос:

- Подкрепата за рибарството, аквакултурите и туризма стимулира растежа на синята икономика.
- Развитието на инфраструктурата и иновациите засилва възможностите за икономически растеж.

Обосновка:

- Разнообразяването на икономическите дейности в областта на синята икономика създава устойчиви работни места и подобрява благосъстоянието на местните общности.
- Разработването на нови бизнес модели и интеграцията на иновации увеличават конкурентоспособността на региона.

Стратегията на МИРГ Свищов-Ценово интегрира всички хоризонтални цели на ЕС, като използва иновации, устойчиви практики и сътрудничество за постигане на икономически, социални и екологични ползи за региона.

IV. Списък на видовете дейности и на техния очакван принос към целите на стратегията, на подхода ВОМР съгласно ПМДРА и политиките на ЕС (*до 5 броя видове дейности; допустими кандидати, операции (дейности) и групи разходи, критерии за подбор, интензитет на помощта, индикатори, териториално разпределение в рамките на територията и въздействие на видовете дейности в дългосрочен план*)

Специфични цели и дейности

Приоритет 1	Икономически растеж на основата на синята икономика, иновации, развитие на рибарството и диверсификация
Специфични цели	<ol style="list-style-type: none"> 1. Развитието на синята икономика; 2. Развитие на рибарството и на диверсификацията в рамките на сектора за постигане на добавена стойност към продуктите от него; 3. Развитие на икономически дейности алтернативни на рибарството, чрез

	подпомагане на диверсификацията извън сектора.
Дейности	1. Инвестиции в синята икономика, рибарството и диверсификация
Приоритет 2	Подобряване средата на живот, чрез укрепване и развитие на културните, социалните и човешките ресурси, подобряване на околната среда, опазване на екологичните дадености и изграждане на необходима за местните общности инфраструктура при оптимално използване и развитие на синята икономика
Специфични цели	<ol style="list-style-type: none"> 1. Подобряване на средата на живот при оптимално използване на синята икономика; 2. Подобряване и развитие на културните, социалните и човешките ресурси; 3. Опазване и подобряване на околната среда и екологичните дадености; 4. Подобряване на условията на труд в рибарството и създаване на предпоставки за развитие на сектора.
Дейности	2. Инвестиции в инфраструктура и подобряване средата на живот и труд на рибарските общности и жителите на рибарската област 3. Подкрепа за разнообразяване културния живот, опазване и популяризира на културното наследство и туризма, развитие на човешките и социални ресурси и опазване на екологията.
Приоритет 3	Сътрудничество и партньорство
Специфични цели	<ol style="list-style-type: none"> 1. Създаване на сътрудничество между сектори и структури в рибарската територия; 2. Създаване на сътрудничество с други МИРГ, МИГ, и други прилагащи подходи за териториално развитие.

Дейности

4. Подкрепа за създаване на сътрудничество и партньорство

Дейност 1. Инвестиции в синята икономика, рибарството и диверсификация

Цели	<ul style="list-style-type: none">• Устойчиво развитие на синята икономика• Повишаване конкурентоспособността на рибарството чрез създаване на добавена стойност;• Внедряване на иновации;• Диверсификация на дейности в рамките на риболовния сектор;• Диверсификация и извън риболовния сектор;• Да се създадат или подобрят алтернативи на рибарството с цел нова или запазена заетост.
Допустими операции	<ul style="list-style-type: none">• Създаване и модернизиране на рибни борси и търговски пунктове за риба и рибни продукти;• Инвестиции за развитие на аквакултура;• Изграждане и модернизиране на предприятия за преработка на продукти от риболов или аквакултура, хидробионти или преработка на отпадъци от тях;• Инвестиции за диверсификация в рибарството и аквакултурите с цел добавяне на стойност, включително маркетинг и реклама;• Иновации в сектора на риболова и аквакултурите;• Оборудване на плавателните съдове с техника на борда подпомагаща дейността на рибарите при първоначална обработка на улова;• Закупуване на транспортни средства за превоз на риба или продукти от риболов и аквакултура;• Внедряване на информационни технологии;• Инженерни проучвания, оценки и анализи и изготвяне на технически и/или технологичен проект, закупуване на ноу-хау, патентни права и лицензи;• Развитие и маркетинг на нови продукти;• Инвестиции за намаляване на въглеродния отпечатък на рибарството, производството и преработката на аквакултури и адаптиране към последиците от изменението на климата;• Подкрепа за енергийна ефективност, декарбонизация и изграждане на ВЕИ системи;• Сертифициране на качеството, включително внедряването на системи за контрол на качеството;• Развитие на туристически дейности от представители на сектор Рибарство и Аквакултури и извън него, създаване или развитие на туристически продукти;• Дейности в риболова като развлекателни и спортни;

	<ul style="list-style-type: none"> • Диверсификация на дейностите и доходите извън рибарството с цел създаването или запазване на работни места; • Обновяване и/или оборудване на съществуващи места за настаняване с капацитет до 20 легла; • Инвестиции за изработване/закупуване на плавателно средство с двигател за подпомагане отглеждането на аквакултура във водоем; • Изграждане на места за къмпинги за риболовен и свързан с него екотуризъм; изграждане на инфраструктура и оборудване на бази за спортен риболов; • Изграждане или обновяване на заведения за хранене, в които се реализират рибни продукти и аквакултури; • Дейности, свързани с хранителни и увеселителни съоръжения – ресторанти, закувални, барове, кафенета и други; • Развитие на занаятчийско производство; • Инвестиционна за изграждане и организиране на туристически атракции; • Създаване и рехабилитация на водоеми; • Подпомагане разширяване на бизнес извън рибарството с нови дейности и продукти или разширяване на капацитет с цел отваряне на нови работни места;
Допустими разходи	<ul style="list-style-type: none"> • Разходи за строително-монтажни работи (строителство, разширяване/дострояване, обновяване, преустройство, реконструкция, всички видове ремонт, довършителни работи и други специфични, в зависимост от предназначението на обекта), разходи за ВИК, електротехнически и механични работи, отопление и др.; • Закупуване и инсталиране на нови машини и оборудване (вкл. компютърно), съоръжения, обзавеждане и други, пряко свързани с предвидената инвестиция, включително разходи, включени в продажната цена за осъществяване на доставката, инсталиране, изпитване и въвеждането в експлоатация на оборудването /машините/съоръженията; • Разходи за услуги, проучвания, техническо/технологични разработки насочени към развитие на занаятчийството, създаване на туристически продукти и атракции, стартиране или развитие на бизнес дейности и предприемачество, развлекателни и спортни дейности (услуги, хонорари, командировки, материали, реклама, маркетинг и др.); • Специализирана складова техника и складови транспортни средства: електрокари и мотокари, транспалетни колички и хладилни контейнери; • Закупуване на ноу-хау, патентни права и лицензи, софтуер, сертифициране на качеството, включително разходите за доставка, инсталация, тестване и въвеждане в експлоатация необходими за изготвяне и изпълнение на проекта; • Разходи за закупуване на специализирани транспортни и плавателни средства; • Разходи за дейности по информация и публичност като разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, необходими за

	<p>изпълнение на проекта (печатни материали, интернет сайтове, интернет приложения и използване на социални мрежи, разходи за популяризиране на събития и др.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разходи за популяризиране и реклама на туристически атракции, туристически услуги и продукти (услуги, хонорари, командировки, материали, кетъринг, преводачески услуги, реклама, маркетинг и др.); • Разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и изпълнението на проекта, инженерни проучвания, оценки и анализи, изготвяне на технически/работен проект и разходи за независим строителен и авторски надзор и инвеститорски контрол, които са до 5 на сто от общата стойност на допустимите разходи по проекта; • Разходи за инвестиции във възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за получаване на топлинна и/или електроенергия, необходими за производствената дейност на кандидата; • Разходи за инвестиции в пречиствателни съоръжения за отпадни води и оборудване, свързано с опазването на околната среда. • Разходи за информация и публичност.
Допустими кандидати	Юридически лица и Еднолични търговци (ЕТ), регистрирани по Търговския закон и Закона за кооперациите;
Интензитет на помощта	Безвъзмездната финансова помощ за проекти на частни бенефициенти е до 50% от общите допустими и одобрени разходи, до 100% за проекти на кандидати, представители на дребномащабния риболов, от които 70 на сто са осигурени от ЕФМДР и 30 на сто от държавния бюджет на Република България.
Критерии за подбор	<ul style="list-style-type: none"> • Проектът включва инвестиции за развитие на дейности в сектор „Рибарство” – 30 т. • Проектът включва дейности за диверсификация в рамките на сектор Рибарство – 20 т. • Проекти свързани с развитието на риболовен и други форми на туризъм – 10 т. • Проектът предвижда организиране на производство – 10 т. • Инвестициите по проекта водят до повишаване на енергийната ефективност на предприятието – 10 т. • Проектът включва инвестиции за съхранение и преработка или рециклиране на отпадъци и мерки за намаляване на отпадъците в дейности, свързани с добива и преработка на рибни продукти и продукти от аквакултура – 10 т. • Проектът разкрива работни места: <ul style="list-style-type: none"> - 1 постоянно работно място (на 8 часа) – 10 т. - 2-3 постоянни работни места (на 8 часа) – 15 т. - над 3 постоянни работни места (на 8 часа) – 20 т. • Проектът запазва работни места – 10 т. • Проектът включва внедряване на иновации – 10 т.

	<ul style="list-style-type: none"> • Предвижда опазване на околната среда – 10 т. • Внедряване на информационни и комуникационни технологии (10 т.) <p>Максимум 150 т.</p>
Индикатори	CR 06 - Създадени работни места CR 07 - Запазени работни места
Очакван брой проекти	10 броя
Финансови параметри	Минимум 10 000 лв. БФП Максимум 100 000 лв. БФП
Срок	12/24 месеца (СМР)
Териториално разпределение в рамките на територията и въздействие на видовете дейности в дългосрочен план	Цялата територия на рибарската област

Дейност 2. Инвестиции в инфраструктура и подобряване средата на живот и труд на рибарските общности и жителите на рибарската област

Цели	<ul style="list-style-type: none"> • Да се подобри средата на живот при оптимално използване на синята икономика; • Да се подобри инфраструктурата на територията на МИРГ; • Да се съхранят местни обекти на националното природно и архитектурно наследство. • Да се подобри околната среда • Да се опазят екологичните дадености; • Да се подобрят условията за развитие на рибарството и аквакултурата.
Допустими операции	<ul style="list-style-type: none"> • Инвестиране в инфраструктура, насочена към експлоатирането на крайбрежните зони и зоните край язовири (като например създаване на зони за отдих, облагородяване на плажове, въвеждане на електричество и питейна вода, както и дейности свързани с наблюдение на околната среда и подобни интервенции, включително закупуване и инсталация на временни дървени постройки; • Изграждане или облагородяване на паркове с пейки, осветление, тревни площи, ограждения, детски кътове; дейности, свързани с подобряване състоянието и използването на съществуващи сгради свързани с друг вид социални и културни дейности.

	<ul style="list-style-type: none"> • Изграждане или реставрация на сгради за обществено ползване; • Облагородяване на зоните около рибарските съоръжения: изграждане и подобряване на битово-санитарни условия, зони за отдых за рибарите, санитарни помещения, складова база за рибарските уреди; • Изграждане на довеждаща инфраструктура, електроснабдяване, водоснабдяване, комуникации; • Инвестиции в малки пречиствателни съоръжения; • Опазване и експониране на паметници на културата и архитектурата; • Съхранение и преработка на отпадъци и мерки за намаляване на отпадъците; • Изграждане и/или приспособяване/обновяване на обществени сгради и друга недвижима общинска собственост, свързани с развитие на зони за отдых и спорт; • Проучвания в партньорство с университети и други институции за предприемане на мерки за защита на брега, пристанища и други. • Преобразуване на съществуващи пътеки и осигуряване на достъп до места за наблюдение на околностите, • Реконструкция на съществуващи пътни настилки, подобряване на достъпа; • Обновяване, възстановяване и развитие на рибарски селища и рибарски махали: подобряване и възстановяване на обществените зони • Организиране на работа в мрежа; • Изграждане на капацитет, обучения и въвеждане на иновации; • Създаване и/или реструктуриране на местни рибарски кооператив/сдружение, младежки и женски клуб; • Сътрудничество между сектори и структури в рибарската територия; • Изграждане или обновяване на общински пазари за риба и други продукти; • Организиране на културни и спортни събития за популяризиране на рибарската област; • Изграждане или обновяване на туристически атракции; • Дейности за информация и публичност.
Допустими разходи	<ul style="list-style-type: none"> • Разходи за строително-монтажни работи (строителство, разширяване/дострояване, обновяване, преустройство, реконструкция, всички видове ремонт, довършителни работи и други специфични, в зависимост от предназначението на обекта), разходи за ВИК, електротехнически и механични работи, отопление и др.; • Закупуване и инсталиране на нови машини и оборудване (вкл. компютърно), съоръжения, обзавеждане и други, пряко свързани с предвидената инвестиция, включително разходи, включени в продажната цена за осъществяване на доставката, инсталиране, изпитване и въвеждането в експлоатация на оборудването/ машините/съоръженията; • Разходи за проучвания и анализи свързани с опазване на екологията включително защита на брега и пристанищната инфраструктура (услуги,

	<p>хонорари, инструменти, материали, организиране на събития, командировъчни и реклама);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разходи за дейности по информация и публичност като разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, необходими за изпълнение на проекта (печатни материали, интернет сайтове, интернет приложения и използване на социални мрежи, разходи за популяризиране на събития и др.); • Разходи за организация и управление, включително подготовка на проектното предложение и предварителни разходи (инженерни проучвания, оценки, анализи и изготвяне на технически и/или технологичен проект и други услуги), разходи за строителен и авторски надзор - в общ размер на не повече от 5% от общо допустимите разходи. • Разходи за анализи, проучвания, изработване на инвестиционни профили, събития (услуги, хонорари, материали и др.); • Разходи за организиране на спортни и културни събития, включително и международни: честване на празници, регати, риболовни състезания, концерти, пленери, фестивали и пр. с цел популяризиране на региона, рибарството и туризма (услуги, хонорари, материали, кетъринг, преводачески услуги, реклама, маркетинг и др.); • Закупуване на специализирани транспортни и плавателни средства; • Разходи за организиране на срещи на територията на МИРГ (настаняване, изхранване на гостите, услуги); • Разходи за организиране на посещения и участие на срещи с партньори в България и чужбина (пътни, услуги, командировки и пр.); • Разходи за дейности по информация и публичност като разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, необходими за изпълнение на проекта (печатни материали, интернет сайтове, интернет приложения и използване на социални мрежи, разходи за популяризиране на събития и др.); • Разходи за услуги свързани с подготовка на партньорства, разработване на материали по темите за партньорство, наемане на експерти необходими по темите на партньорство; • Разходи за анализи, проучвания, изработване на инвестиционни профили, събития; • Организиране на събития свързани със сътрудничество и партньорства; • Разходи за организиране на спортни и културни събития, включително и международни: честване на празници, регати, риболовни състезания, концерти, пленери, фестивали и пр. с цел популяризиране на региона, рибарството и туризма (услуги, хонорари, материали, кетъринг, преводачески услуги, реклама, маркетинг и др.);
Допустими кандидати	Общините от рибарската територия;

Интензитет на помощта	Безвъзмездната финансова помощ до 100%, от които 70 на сто са осигурени от ЕФМДР и 30 на сто от държавния бюджет на Република България.
Критерии за подбор	<ul style="list-style-type: none"> • Проектът включва инвестиции за подпомагане на сектор „Рибарство” – 30 т. • Проектът е за сътрудничество на територията на МИРГ – 20 т • Инвестициите по проекта водят до повишаване на енергийната ефективност на предприятието – 10 т. • Проектът включва инвестиции за съхранение и преработка или рециклиране на отпадъци и мерки за намаляване на отпадъците в дейности, свързани с добива и преработка на рибни продукти и продукти от аквакултура – 10 т. • Проектът запазва работни места – 10 т. • Проектът включва внедряване на иновации – 10 т. • Предвижда опазване на околната среда – 10 т. • Проектът предвижда популяризиране на територията – 10 т. • Проектът предвижда подпомагане на туризма – 10 т.
Индикатори	<ul style="list-style-type: none"> • CR 07 - Запазени работни места • Проекти за сътрудничество на територията на МИРГ • CR 08 – Лица, които се ползват от режима • Дейности за сътрудничество между заинтересованите страни на територията на МИРГ • Общ размер на средствата инвестирани в публична инфраструктура • 6. CR 11 - Субекти, допринасящи за социалната устойчивост (брой субекти)
Очакван брой проекти	3
Финансови параметри	Минимум 10 000 лв. БФП Максимум 350 000 лв. БФП
Срок	12/24 месеца (СМР)
Териториално разпределение в рамките на територията и въздействие на видовете дейности в дългосрочен план	Цялата територия на рибарската област

Дейност 3. Подкрепа за разнообразяване културния живот, опазване и популяризира на културното наследство и туризма, развитие на човешките и социални ресурси и опазване на екологията.

Цели	<ul style="list-style-type: none"> • Да се развият културните, социалните и човешките ресурси;
------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Да се насърчи образованието, икономическото, социалното и културното развитие. • Да се осигури устойчиво управление на природните ресурси чрез подкрепа на иновации и образование в синята икономика, водещи до запазване и възстановяване на биоразнообразието и екосистемите. • Да се осъществи интеграция на екосистемните и човешките ресурси. • Да се популяризира територията на МИРГ като добро място за инвестиции и туризъм; • Разнообразяване на културния и социален живот; • Да се подобри и оборудва социалната и културна инфраструктура.
Допустими операции	<ul style="list-style-type: none"> • Текущ ремонт и оборудване на културна, социална и образователна инфраструктура; • Сътрудничество с научни организации в сферата на опазване на екологията и изследване на животинските видове, рибните ресурси, тяхното опазване и възможности за икономически ползи за територията; • Обучения за повишаване на знанията и/или професионалната квалификация и/или преквалификация; • Подкрепа за въвеждане на електронна търговия, информационни системи и технологии; • Създаване на структури за логистична подкрепа на заетите в сектор „Рибарство“; • Инициативи за популяризиране на рибарската област като привлекателно място за инвестиции, включително анализи, проучвания, изработване на инвестиционни профили, събития – изложби, панаири, изложения, борси; • Разработване на маркетингови и бизнес планове, стратегии за внедряване на иновации, планове за въвеждане на ИКТ, маркетингови продукти, информационни технологии за популяризиране на рибарската област за инвестиции и подкрепа на • Да се популяризира територията като рибарска и туристическа област; • Проучвания за състоянието на черноморските ресурси с цел бъдещи инвестиции в сектор „Рибарство“; • Организиране и провеждане на обучения за повишаване капацитета на заетите лица в сектор „Рибарство“, включително придобиване на нови професионални умения, усъвършенстване на методите за добив, производство и преработка на продукти от риболов и аквакултури, придобиване на умения за създаване и управление на собствен бизнес, маркетингови умения и професионални умения в съпътстващи икономически сфери; • Подпомагане за музеи, музейни сбирки и пр. с цел съхраняване автентичността и популяризиране на специфичните характеристики на риболова в рибарската област;

	<ul style="list-style-type: none"> • Създаване на бази данни, печатни издания, електронни издания и др. материали описващи историята на рибарските общности с цел съхраняване на традициите; • Организиране на културни и спортни събития, честване на празници, регати, риболовни състезания, концерти, фестивали и др. с цел популяризиране на рибарската територия; • Проучвания и популяризиране на паметници на културата;
Допустими разходи	<ul style="list-style-type: none"> • Разходи за строително-монтажни работи (строителство, разширяване/дострояване, обновяване, преустройство, реконструкция, всички видове ремонт, довършителни работи и други специфични, в зависимост от предназначението на обекта), разходи за ВИК, електротехнически и механични работи, отопление и др.; • Закупуване и инсталиране на нови машини и оборудване (вкл. компютърно), съоръжения, обзавеждане и други, пряко свързани с предвидената инвестиция, включително разходи, включени в продажната цена за осъществяване на доставката, инсталиране, изпитване и въвеждането в експлоатация на оборудването/ машините/съоръженията; • Организиране на културни и спортни събития, честване на празници, регати, риболовни състезания, концерти, фестивали и др. с цел популяризиране на рибарската територия; • Разходи за анализи, проучвания, изработване на инвестиционни профили, събития; • Разходи за обучения и курсове за професионалната квалификация и/или преквалификация; • Разходи за дейности по информация и публичност като разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, необходими за изпълнение на проекта (печатни материали, интернет сайтове, интернет приложения и използване на социални мрежи, разходи за популяризиране на събития и др.); • Разходи за организация и управление, включително подготовка на проектното предложение и предварителни разходи (инженерни проучвания, оценки, анализи и изготвяне на технически и/или технологичен проект и други услуги), разходи за строителен и авторски надзор - в общ размер на не повече от 5% от общо допустимите разходи.
Допустими кандидати	<ul style="list-style-type: none"> • Юридически лица, регистрирани по ЗЮЛНЦ; • Общините от рибарската територия; • Читалища от рибарската територия; • Музеи от рибарската територия; • Училища от рибарската територия.
Интензитет на помощта	<ul style="list-style-type: none"> • Безвъзмездната финансова помощ до 90% за Юридически лица, регистрирани по ЗЮЛНЦ, 100% за Общини от рибарската територия,

	читалища, музеи и училища, от които 70 на сто са осигурени от ЕФМДР и 30 на сто от държавния бюджет на Република България.
Критерии за подбор	<ul style="list-style-type: none"> • Проектът е иновативен – 10 т. • Предвижда опазване на околната среда – 10 т. • Проектът допринася за популяризиране на рибарската област (10 т.) • Проектът предвижда организиране на събития (10 т.) • Използване на ИКТ (10 т.) • Проектът носи преки ползи за заетите в сектор Рибарство (20 т.) • Енергийна ефективност (10 т.) • Предвижда обучения (10 т.) • Подпомагане на културата (10 т.)
Индикатори	<ul style="list-style-type: none"> • CR 08 – Лица, които се ползват от режима • Брой млади хора обхванати от дейности по стратегията за ВОМР • Брой лица преминали през обучение • Брой лица от маргинализирани общности обхванати от дейности по стратегията за ВОМР • CR 11 - Субекти, допринасящи за социалната устойчивост (брой субекти)
Очакван брой проекти	4
Финансови параметри	Минимум 10 000 лв. БФП Максимум 40 000 лв. БФП
Срок	12/24 месеца (СМР)
Териториално разпределение в рамките на територията и въздействие на видовете дейности в дългосрочен план	Цялата територия на рибарската област

Дейност 4. Подкрепа за създаване на сътрудничество и партньорство

Цели	<ul style="list-style-type: none"> • Изграждане на сътрудничество между сектори и структури в рибарската територия; • Изграждане на сътрудничество с други МИРГ, МИГ, както и подобен тип структури, прилагащи подходи за териториално развитие.
Допустими операции	<ul style="list-style-type: none"> • Организиране на работа в мрежа; • Изграждане на капацитет, обучения и въвеждане на иновации; • Повишаване на осведомеността по проблемите на околната среда сред широката общественост, предоставяне на нови възможности за райони, зависими от риболова;

	<ul style="list-style-type: none"> Сътрудничество и обмяна на опит с други МИРГ, МИГ, както и подобен тип структури, прилагачи подходи за териториално развитие.
Допустими разходи	<ul style="list-style-type: none"> Разходи за организиране на посещения и участие на срещи с партньори в България и чужбина (пътни, услуги, командировки и пр.); Разходи за организиране на срещи на територията на МИРГ (настаняване, изхранване на гостите, услуги); Разходи за дейности по информация и публичност като разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, необходими за изпълнение на проекта (печатни материали, интернет сайтове, интернет приложения и използване на социални мрежи, разходи за популяризиране на събития и др.); Разходи за услуги свързани с подготовка на партньорства, разработване на материали по темите за партньорство, наемане на експерти необходими по темите на партньорство; Разходи за анализи, проучвания, изработване на инвестиционни профили, събития; Организиране на събития свързани със сътрудничество и партньорства;
Допустими кандидати	<ul style="list-style-type: none"> МИРГ;
Интензитет на помощта	Безвъзмездната финансова помощ до 100%, от които 70 на сто са осигурени от ЕФМДР и 30 на сто от държавния бюджет на Република България.
Критерии за подбор	<ul style="list-style-type: none"> Проектът включва сътрудничество в полза на сектор „Рибарство” – 30 т. Проектът включва обмяна на опит с МИРГ или МИГ извън България – 10 т. Проектът включва сътрудничество с няколко МИРГ или МИГ – 10 т. Проектът предвижда обучения – 10 т. Проектът включва внедряване на иновации – 10 т. Предвижда опазване на околната среда – 10 т. Проектът предвижда популяризиране на територията – 10 т. Проектът предвижда подпомагане на туризма – 10 т.
Индикатори	<ul style="list-style-type: none"> Брой проекти за сътрудничество CR 08 – Лица, които се ползват от режима Дейности за изграждането на капацитет Дейности за обмяна на опит Дейности за сътрудничество между сектори
Очакван брой проекти	3
Финансови параметри	<p>Минимум 10 000 лв. БФП</p> <p>Максимум 80 000 лв. БФП</p>
Срок	12/24 месеца (СМР)
Териториално разпределение в рамките на територията и	Цялата територия на рибарската област

въздействие на видовете дейности в дългосрочен план	
---	--

V. Подробно описание на уредбата за управление на МИРГ, методологията за оценка на проектните предложения по стратегията за ВОМР на МИРГ. Описват се подробно стъпките, критериите и контролите в процеса на оценка.

Общото събрание (ОС) е Върховен колективен орган на МИРГ Свищов-Ценово, което се състои от всички негови членове. ОС определя цялостната политика на Сдружението. Управителния съвет на Сдружението се отчита за извършената работа пред ОС и са на пряко подчинение пред Колективния върховен орган. Механизмът на вземане на решение в ОС е регламентиран в Устава на Сдружението. Оперативната работа се извършва от екипа на МИРГ, които са отговорни пред Председателя на УС, УС и ОС.

В процеса на изпълнение на стратегията, МИРГ ще спазва всичките установени нормативни изисквания в съответствие с националното и европейското законодателство и с изискванията на ПМДРА 2021-2027.

Процесът по прием и оценка на проектните предложения е следния:

- Изготвяне и одобрение на индикативна годишна работна програма;
- Провеждане на конкурс за външни оценители;
- МИРГ изготвя насоки за кандидатстване, които се съгласува и утвърждава от УО.
- Публично обсъждане на насоките за кандидатстване;
- Публикуване на процедура за прием на проекти;
- Сформиране на оценителна комисия;
- Оценка на проектните предложения;
- Одобрение на оценителен доклад от УС на МИРГ;
- Предоставяне на УО оценителен доклад;
- Договориране;
- Изпълнение.

Оценката ще се извърши от комисия в състав външни оценители. Комисия има председател, който ще ръководи процеса по оценка и комуникация с бенефициентите и МИРГ. Оценката се извършва посредством електронната система ИСУН, която гарантира прозрачност и одитна следа при работа по оценка. При оценката на проектните предложения МИРГ спазва принципите на недопускане на дискриминация, прозрачност и недопускане на конфликта на интереси.

VI. Обосновка как видовете дейности на стратегията допринасят за посрещане на изведените потребности от SWOT анализа.

Дейностите, заложен в стратегията на МИРГ Свищов-Ценово, адресират основните потребности, изведени от SWOT анализа, като допринасят за развитието на територията и устойчивостта на рибарските общности. Ето как всяка дейност отговаря на тези потребности

Дейност 1: Инвестиции в синята икономика, рибарството и диверсификация

Връзка с потребностите от SWOT анализа:

- Подчертава значението на рибарството и аквакултурите като традиционен сектор с потенциал за развитие.
- Осигурява възможности за развитие на дейности с добавена стойност, като преработка на рибни продукти и диверсификация на рибарските дейности, които да доведат до допълнителни доходи.
- Насърчава популяризирането на рибарството и консумацията на риба, съхранявайки традициите в сектора.
- Освен диверсификация в рамките на рибарския сектор, дейността подкрепя и развитието на бизнес проекти в други отрасли, като:
 - Производство: Включване на нови технологии и продукти, базирани на местните ресурси, което увеличава добавената стойност в икономиката.
 - Търговия: Създаване на нови пазари и логистични връзки, които да осигурят по-голяма икономическа активност и конкурентоспособност.
 - Туризъм: Развитие на туристически услуги, включително екотуризъм, културен и селски туризъм, за разнообразяване на икономическите дейности и привличане на посетители в региона.

Принос към потребностите:

- Справя се с бедността и социалното изключване, като създава нови икономически възможности.
- Подкрепя икономическия растеж чрез устойчиво управление на природните ресурси.
- Подпомага местното население да се включи в предприемачески дейности извън рибарството, което намалява икономическата зависимост от един сектор и увеличава устойчивостта на региона.
- Стимулира създаването на работни места в разнообразни отрасли, което води до социално включване и стабилност.
- Укрепва икономическата основа на територията чрез интеграция на традиционни и нови икономически дейности, като същевременно се използват максимално ефективно наличните ресурси.

1. Устойчиво развитие на синята икономика

- Интеграция на природните и човешки ресурси: Подкрепя устойчивото управление на природните ресурси, запазването на биоразнообразието и екосистемите, идентифицирани като приоритети в SWOT анализа.
- Синята икономика като двигател на растеж: Допринася за икономически растеж, като насърчава иновации и образование, свързани със сектора, което подобрява конкурентоспособността и устойчивостта на региона.

2. Повишаване конкурентоспособността на рибарството чрез създаване на добавена стойност

- Развитие на традиционни отрасли: Подкрепя развитието на рибарството и преработката на рибни продукти, които са структуроопределящи за местната икономика.
- Създаване на нови възможности: Осигурява допълнителни доходи и устойчивост за рибарските общности чрез развитие на дейности с добавена стойност.

3. Внедряване на иновации

- Иновации за конкурентоспособност: Отговаря на необходимостта за въвеждане на нови технологии и практики, които повишават капацитета за растеж и адаптивност на предприятията.
- Устойчиво земеделие и рибарство: Насърчава внедряването на добри практики, които оптимизират използването на местните ресурси и допринасят за устойчиво развитие.

4. Диверсификация на дейности в рамките на риболовния сектор

- Разнообразяване на доходите: Подкрепя развитието на нови форми на рибарски дейности, които осигуряват допълнителни приходи за рибарските общности и намаляват зависимостта им от традиционния риболов.
- Устойчиво развитие: Допринася за социалната и икономическата стабилност чрез интегриране на нови дейности, свързани със синята икономика.

5. Диверсификация и извън риболовния сектор

- Местна икономическа стабилност: Насърчава развитието на бизнес проекти в сектори като земеделие, туризъм, преработваща промишленост и услуги, което е ключово за разнообразяване на местната икономика.
- Насърчаване на предприемачество: Допринася за развитието на предприемаческа култура сред населението, включително в малките стопанства и социално уязвимите групи.

6. Да се създадат или подобрят алтернативи на рибарството с цел нова или запазена заетост

- Запазване на заетостта: Справя се с предизвикателствата на пазара на труда, като осигурява възможности за заетост и приходи за рибарските общности.
- Социална интеграция: Допринася за социалната стабилност и включване на уязвими групи чрез създаване на нови работни места и диверсификация на икономическите дейности.

Тези цели са пряко свързани с изводите от SWOT анализа, като подкрепят икономическото и социалното развитие на територията. Те осигуряват устойчиво управление на природните ресурси, насърчават иновациите и разнообразяват икономическите дейности. Това допринася за подобряване на конкурентоспособността, социалната стабилност и качеството на живот на местните общности.

Дейност 2: Инвестиции в инфраструктура и подобряване средата на живот и труд

Връзка с потребностите от SWOT анализа:

- Набляга на нуждата от модернизиране на техническата и социална инфраструктура, която е ключова за развитието на територията.
- Осигурява подобряване на средата на живот, което ще направи територията по-привлекателна за местните общности и инвеститорите.

Принос към потребностите:

- Решава проблема с недостатъчната инфраструктура, която е идентифицирана като основно предизвикателство.
- Подобрява качеството на живот и създава предпоставки за икономическа активност.

1. Да се подобри средата на живот при оптимално използване на синята икономика

- Синята икономика като двигател на развитие: Подкрепя устойчивото управление на природните ресурси и насърчава иновации, които водят до икономическо развитие и възможности за заетост.
- Подобряване на средата на живот: Отговаря на идентифицираните нужди за модернизация на социалната и техническата инфраструктура, които са ключови за създаването на привлекателна среда за живот.

2. Да се подобри инфраструктурата на територията на МИРГ
 - Модернизация и растеж: Модернизирането на инфраструктурата отговаря на необходимостта за подобряване на средата за живот и труд, което е предпоставка за социална стабилност и икономическо развитие.
 - Туризм и икономика: Подобрената инфраструктура подпомага развитието на туризма и стимулира привличането на инвестиции в различни сектори, включително рибарство, земеделие и преработка
3. Да се съхранят местни обекти на националното природно и архитектурно наследство
 - Културно-исторически потенциал: Подкрепя развитието на културно-историческия и алтернативния туризм, които са определени като ключови за привличане на посетители и стимулиране на местната икономика.
 - Местна идентичност: Съхраняването на наследството укрепва чувството за общност и местна идентичност, като същевременно популяризира територията като привлекателно място за туризм.
4. Да се подобри околната среда
 - Екологична устойчивост: Подобряването на околната среда е пряко свързано с нуждата за запазване на екологичните дадености и устойчивото управление на природните ресурси.
 - Подобряване на качеството на живот: Екологичните подобрения създават условия за по-здравословна и привлекателна среда за жителите и туристите.
5. Да се опазят екологичните дадености
 - Опазване на биоразнообразието: Съответства на нуждата за възстановяване и защита на екосистемите, което е ключово за устойчивото развитие на региона.
 - Природни ресурси: Опазването на природните богатства подкрепя традиционните отрасли като земеделие и рибарство, които разчитат на балансирана екосистема.
6. Да се подобрят условията за развитие на рибарството и аквакултурата
 - Традиционни отрасли: Подкрепя структуроопределящите отрасли на местната икономика, като същевременно осигурява добавена стойност и възможности за диверсификация.
 - Икономически растеж: Създаването на условия за развитие на рибарството и аквакултурата допринася за запазване на традициите, икономическия растеж и социалната стабилност

Целите са в синхрон с идентифицираните нужди от SWOT анализа, като подкрепят интеграцията на екосистемните, културните и икономическите ресурси. Те предлагат цялостен подход за подобряване на средата на живот, насърчаване на икономическия растеж и опазване на природното и културното наследство на територията на МИРГ Свищов-Ценово.

Дейност 3: Подкрепя за разнообразяване на културния живот, популяризиране на културното наследство и туризма, развитие на човешките и социални ресурси, и опазване на екологията

Връзка с потребностите от SWOT анализа:

- Развива уникалния потенциал за културно-исторически и алтернативен туризм (балнео-, селски, екотуризм).
- Насърчава опазването на природните богатства и културното наследство, което допринася за изграждане на местна идентичност.
- Подобрява човешкия капитал чрез развитие на умения и насърчаване на предприемачеството.

Принос към потребностите:

- Стимулира туризма като допълнителен източник на доходи и платформа за социално и икономическо развитие.
- Развива екологична осведоменост и защита на околната среда, което е от ключово значение за устойчиво развитие.

Как постигането на целите на вида дейност допринасят за удовлетворение на нуждите:

1. Развитие на културните, социалните и човешките ресурси
 - Развитието на човешкия капитал, идентифицирано като основен фактор за ефективно използване на силните страни и за минимизиране на слабостите, е приоритет.
 - Разнообразяването на културния и социалния живот допринася за изграждане на местна идентичност и подобряване качеството на живот.
2. Насърчаване на образованието, икономическото, социалното и културното развитие
 - Подобряване на образованието и квалификацията отговаря на нуждата от насърчаване на предприемаческата култура и развитие на иновациите.
 - Социалното развитие е ключов инструмент за справяне с бедността и социалното изключване, особено сред уязвимите групи.
3. Устойчиво управление на природните ресурси чрез иновации и образование в синята икономика
 - Подкрепата за устойчиво земеделие и рибарство допринася за опазване на екологичните дадености и биоразнообразието, което е приоритет за региона.
 - Образованието в синята икономика насърчава дългосрочното управление на ресурсите и създава възможности за икономически растеж.
4. Интеграция на екосистемните и човешките ресурси
 - Интеграцията между природните ресурси и човешкия капитал създава баланс между икономическото развитие и опазването на околната среда.
 - Осигурява предпоставки за устойчиво развитие на структуроопределящите отрасли, като земеделие, рибарство и туризъм.
5. Популяризиране на територията на МИРГ като добро място за инвестиции и туризъм
 - Туризмът е идентифициран като сектор с голям потенциал за развитие, включително културно-исторически и алтернативни форми като екотуризъм и селски туризъм.
 - Популяризирането на региона повишава неговата атрактивност за инвеститори и туристи, което подкрепя икономическия растеж.
6. Разнообразяване на културния и социалния живот
 - Насърчаването на културния живот и социалните дейности подобрява качеството на живот, създава динамична среда и укрепва местната общност.
7. Подобряване и оборудване на социалната и културна инфраструктура
 - Подобряването на инфраструктурата отговаря на идентифицираната нужда за модернизация, като същевременно осигурява база за икономическо и социално развитие.
 - Достъпът до качествена социална и културна инфраструктура повишава стандартите на живот и насърчава социалното включване.

Целите на дейността интегрират ключовите изводи от SWOT анализа, като балансират икономическия растеж, социалното развитие и опазването на околната среда. Те предлагат системен подход за справяне с предизвикателствата и за реализиране на възможностите, идентифицирани за региона.

Дейност 4: Подкрепа за създаване на сътрудничество и партньорство

Връзка с потребностите от SWOT анализа:

- Подкрепя сътрудничеството между институции, бизнес и местните общности за по-ефективно използване на ресурсите.

- Създава механизми за координация на усилията на инвеститорите в секторите земеделие, рибарство и туризъм.

Принос към потребностите:

- Укрепва социалната кохезия и местната идентичност чрез общи проекти и инициативи.
- Разширява достъпа до публична подкрепа и стимулира привличането на инвестиции.

Тези дейности адресират идентифицираните нужди, като насърчават икономическия растеж, социалното включване, опазването на околната среда и сътрудничеството. Те създават стабилна основа за постигане на устойчиво развитие, като отчитат уникалните дадености и предизвикателства на територията на МИРГ Свищов-Ценово.

Чрез подкрепа за диверсификация извън сектор рибарство, тази дейност спомага за създаване на многосекторна икономическа структура, която е устойчива на външни шокове, и предлага нови перспективи за развитие на територията на МИРГ Свищов-Ценово.

Как постигането на целите на дейността допринасят за удовлетворение на нуждите:

1. Изграждане на сътрудничество между сектори и структури в рибарската територия

- Подобряването на взаимодействието между различните сектори и структури подкрепя интеграцията на човешките и екосистемните ресурси, като осигурява по-добро управление на природните ресурси и по-ефективно използване на наличната инфраструктура.
- Насърчава координацията между участниците в сектора, което допринася за по-ефективно използване на силните страни, като традиционното рибарство и земеделие, и за намаляване на слабостите, свързани с липсата на модерни технологии и инфраструктура.
- Подпомага разнообразяването на икономическите дейности, включително чрез иновации и устойчиво развитие в синята икономика, като създава по-широка платформа за обмяна на опит и добри практики.

2. Изграждане на сътрудничество с други МИРГ, МИГ и подобни структури, прилагачи подходи за териториално развитие

- Сътрудничеството с други организации, прилагачи териториални подходи, осигурява достъп до нови ресурси, иновации и финансиране, което отговаря на идентифицираните възможности за реализиране на мащабни проекти.
- Споделянето на опит и добри практики помага за развитието на човешкия капитал, насърчавайки предприемаческата култура и квалификацията, което е в съответствие с потребностите от образование и иновации.
- Укрепва конкурентоспособността на територията чрез интегриране на нови идеи и технологии, насърчаване на сътрудничеството и увеличаване на видимостта на региона като атрактивно място за инвестиции и туризъм.
- Разширява обхвата на възможностите за развитие на туризма, рибарството и свързаните дейности, като същевременно осигурява устойчиво управление на природните ресурси.

Целите за изграждане на сътрудничество между сектори и структури в рибарската територия и с други организации са ключови за устойчивото развитие на региона. Те отговарят на основни потребности, като подкрепа на иновациите, укрепване на местната икономика, подобряване на социалната среда и насърчаване на интегрирания подход към управление и развитие.

VII. Финансов план на стратегията (*финансова обосновка на бюджета и обосновка за разходването на средствата по видове дейности и по години*).

Средствата са разпределени в 4 мерки както следва:

1. Инвестиции в синята икономика, рибарството и диверсификация – 50%;
2. Инвестиции в инфраструктура и подобряване средата на живот и труд на рибарските общности и жителите на рибарската област -32,82%;
3. Подкрепа за разнообразяване културния живот, опазване и популяризиране на културното наследство и туризма, развитие на човешките и социални ресурси и опазване на екологията. – 7,08%;
4. Подкрепа за създаване на сътрудничество и партньорство – 10,10%.

Най-голям ресурс е определен за проекти в частна полза, които ще генерират и запазят работни места и ще осигурят съфинансиране в размер на 50%.

Значителен ресурс е определен за сътрудничество, което е два вида:

- сътрудничество между сектори и структури в рибарската територия, като средствата, които са в размер на 10,10% от стратегията са заложи в рамките на Мярка 2 и тяхното целево разходване за сътрудничество ще се измерва с индикатор: „Проекти за сътрудничество на територията на МИРГ“ с целева стойност 222 228,00 лв.
- сътрудничество с други МИРГ, МИГ, както и подобен тип структури, прилагащи подходи за териториално развитие от България, ЕС или трети страни. Средствата са заложи в Дейност 4.

През първата година предимно ще се изготвят вътрешни правила и ще се организира дейността на МИРГ и ще се отворят първите процедури за прием на проекти. През втората година ще започне първото договориране на проекти, което ще продължи до предпоследната година. Последната година ще се изпълняват последните проекти по стратегията и ще се осъществява мониторинг.

Таблица А – Финансов план по видове дейности (в лева) по години.

Във финансовия план се описват видовете дейности по стратегията и текущите разходи. Стойността на текущите разходи не трябва да надхвърля 25% от допустимата безвъзмездна финансова помощ по стратегията.

Нужди, изведени от SWOT анализа, които се посрещат от посочения вид дейност	Вид дейност на стратегията за ВОМР	Бюджет на вида дейност в лв. БФП (3=4+5)	Финансово участие на Съюза 70% в лева	Национален публичен принос 30% в лева	Частен принос в лева	Финансово разпределение на средствата (за сключени договори) по видовете дейности на стратегията по години в лв. БФП				
						първа година	втора година	трета година	четвърта година	последна година
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<ul style="list-style-type: none"> - Развитие на рибарството и аквакултурите - Развитие на дейности за добавена стойност и диверсификация на рибарските дейности, които да осигурят допълнителни доходи. - Създаване на условия за аквакултура, търговия и преработка на риба; - Развитие на туризма - Развитие на структуроопределящите отрасли за местната икономика с добавена стойност - Добавянето на стойност към произведената земеделска продукция - Доразвиване сектора на 	1. Инвестиции в синята икономика, рибарството и диверсификация	1100138,00	770096,60	330041,40	1100138,00	55006,90	440055,20	385048,30	220027,60	0

<p>услугите</p> <ul style="list-style-type: none"> - Създаване на диверсификация в различни от рибарството дейности; - Повишаване на конкурентоспособността и капацитета за растеж на местната икономика 										
<ul style="list-style-type: none"> - Модернизиране на техническата и социална инфраструктура. - Развитие на туризма. - По-добра среда на живот - Подобряване условията за труд в сектор рибарство рибарите – по цялата верига от продукта до клиента. - Подпомагане с инфраструктура сектор рибарство - Сътрудничество между сектори и структури в рибарската територия; 	2. Инвестиции в инфраструктура и подобряване средата на живот и труд на рибарските общности и жителите на рибарската област	722228,00	505559,60	216668,40	0	0	361114,00	361114,00	0	0
<ul style="list-style-type: none"> - Популяризиране на рибарството и консумацията на риба и запазване на традициите в сектора - Изграждането на местна идентичност, опазването и популяризирането на местните природни богатства и културно-историческо наследство 	3. Подкрепа за разнообразяване културния живот, опазване и популяризиране на културното наследство и туризма, развитие на човешките и социални ресурси и опазване на екологията.	155681,00	108976,70	46704,30	0	0	77840,50	77840,50	0	0

- Устойчивото управление на природните ресурси и опазването на околната среда - Устойчиво управление и развитие на човешките ресурси - Подпомагане на културата, образованието и социалната политика										
- Изграждане на капацитет, обучения и въвеждане на иновации; - Повишаване на осведомеността по проблемите на околната среда - Обмяна на опит с други организации	4. Подкрепа за създаване на сътрудничество и партньорство	222228,00	155559,60	66668,40	0	44445,60	66668,40	66668,40	44445,60	0
Допустима стойност на текущите разходи – до 25% от допустимата безвъзмездна финансова помощ по стратегията.		733425,00	513397,50	220027,50	0	146685,00	146685,00	146685,00	146685,00	146685,00
ОБЩО:		2933700,00	2053590,00	880110,00	1100138,00	246143,50	1092365,10	1037359,20	411162,20	146690,00

Таблица Б – Индикатори по видове дейности. Индикаторите, посочени в ПМДРА за прилагане на подхода ВОМР са задължителни за стратегията. Описват се и изведените индикатори, които са специфични за територията на МИРГ и характеризират особеностите на територията.

Задължителни за стратегията индикатори:

CR06- Създадени работни места (брой лица)

CR07- Запазени работни места (брой лица)

CR08- Облагодетелствани лица (брой лица)

CR11- Субекти, допринасящи за социалната устойчивост (брой субекти)

CR13- Дейности за сътрудничество между заинтересованите страни (брой действия)

Вид дейност на стратегията за ВОМР	Планиран брой сключени договори в края на периода на изпълнение на стратегията (индикатори за изпълнение)	Изведени индикатори за резултат, които ясно и пълно отчитат ефекта от избраните видове действия – наименование на индикатора и мерна единица	Междинна стойност на индикатора за резултат – 36 месеца след подписване на споразумението за изпълнение на стратегията	Крайна стойност на индикатора - 31.12.2029 г.
1	2	3	4	5
1. Инвестиции в синята икономика, рибарството и диверсификация	10	1. CR 06 - Създадени работни места 2. CR 07 - Запазени работни места 3. Проекти за създаване на добавена стойност 4. Проекти пряко свързани със сектор рибарство	2 3 2 1	7 8 5 3
2. Инвестиции в инфраструктура и подобряване средата на живот и труд на рибарските общности и жителите на рибарската област	3	1. CR 07 - Запазени работни места 2. Проекти за сътрудничество на територията на МИРГ. 3. CR 08 – Лица, които се ползват от режима 4. CR 13 - Дейности за сътрудничество между заинтересованите страни	2 бр. 222 228,00 лв 500 души 2	5 бр. 222 228,00 лв 1000 души 2

		<p>5. Общ размер на средствата инвестирани в публична инфраструктура</p> <p>6. CR 11 - Субекти, допринасящи за социалната устойчивост (брой субекти)</p>	<p>550 000 лв.</p> <p>0</p>	<p>550 000 лв.</p> <p>1</p>
<p>3. Подкрепа за разнообразяване културния живот, опазване и популяризиране на културното наследство и туризма, развитие на човешките и социални ресурси и опазване на екологията.</p>	4	<p>1. CR 08 – Лица, които се ползват от режима</p> <p>2. Брой млади хора обхванати от дейности по стратегията за ВОМР</p> <p>3. Брой лица преминали през обучение</p> <p>4. Брой лица от маргинализирани общности обхванати от дейности по стратегията за ВОМР</p> <p>5. CR 11 - Субекти, допринасящи за социалната устойчивост (брой субекти)</p>	<p>100 души</p> <p>25 бр.</p> <p>10 души</p> <p>5 души</p> <p>0</p>	<p>200 души</p> <p>50 бр.</p> <p>20 души</p> <p>10 души</p> <p>1</p>
<p>4. Подкрепа за създаване на сътрудничество и партньорство</p>	3	<p>1. Брой проекти за сътрудничество</p> <p>2. CR 08 – Лица, които се ползват от режима</p> <p>3. Дейности за изграждането на капацитет</p> <p>4. Дейности за обмяна на опит</p> <p>5. Дейности за сътрудничество между сектори</p>	<p>1</p> <p>30</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>	<p>3</p> <p>90</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>2</p>

VIII. Обосновка на избраните индикатори за изпълнение и индикатори за резултат по стратегията, и индикатори специфични за територията (*описание на измерими, цели и ясни индикатори; обосновка за начина на формиране на крайните стойности, методика за извеждане и изчисление*).

Методологията за установяване за определяне на индикаторите и техните стойности е базирана на разпределяне на задължителните индикатори и определяне на индикаторите специфични за територията.

Задължителните индикатори са:

- CR 06 - Създадени работни места
- CR 07 - Запазени работни места
- CR 08 - Лица, които се ползват от режима
- CR 11 - Субекти, допринасящи за социалната устойчивост (брой субекти)
- CR 13 - Дейности за сътрудничество между заинтересованите страни

Задължителните индикатори са разпределени по дейностите както следва:

Дейност 1. Инвестиции в синята икономика, рибарството и диверсификация

- CR 06 - Създадени работни места - 7 бр.
- CR 07 - Запазени работни места – 8 бр.

Стойностите на индикаторите са определени според заложената сума в бюджета и очаквания брой проекти 10. За всеки проект ще е задължително да разкрива или запазва работно място. Предвидените стойности са на база експертно предвиждане и е умерено оптимистична.

Дейност 2. Инвестиции в инфраструктура и подобряване средата на живот и труд на рибарските общности и жителите на рибарската област

- CR 07 - Запазени работни места – 5 бр;
- CR 08 - Лица, които се ползват от режима - 1000 души;
- CR 11 - Субекти, допринасящи за социалната устойчивост (брой субекти) – 2 бр
- CR 13 - Дейности за сътрудничество между заинтересованите страни – 1 бр.

Стойността на индикаторите е определена на база експертно предвиждане и е съобразена с бюджета и очаквания брой проекти. Също така част от средствата са определени за сътрудничество на територията на мирг разграничени чрез специфичен индикатор. Предвижда се да се резлизира един проект за сътрудничество, който да осъществи 2 за сътрудничество между заинтересованите страни. Очаква се и в тази дейност да се създад един от задължителните субекти допринасящи за социална устойчивост.

Дейност 3. Подкрепа за разнообразяване културния живот, опазване и популяризира на културното наследство и туризма, развитие на човешките и социални ресурси и опазване на екологията..

- CR 08 - Лица, които се ползват от режима – 200 души;
- CR 11 - Субекти, допринасящи за социалната устойчивост (брой субекти) – 1 бр.

Очаква се в тази дейност да се създад един от задължителните субекти допринасящи за социална устойчивост. Дейностите са разнообразни и според бюджета се очакват 4 проекта. Чрез експертно предвиждане се очакват предвидените стойности.

Дейност 4. Подкрепа за създаване на сътрудничество и партньорство

- CR 08 - Лица, които се ползват от режима – 90 души;

Чрез експертно предвиждане се очакват предвидените стойности.

Индикатори специфични за територията са;

- Проекти за създаване на добавена стойност
- Проекти пряко свързани със сектор рибарство
- Проекти за сътрудничество на територията на МИРГ.
- Брой млади хора обхванати от дейности по стратегията за WOMP
- Брой лица преминали през обучение
- Брой лица от маргинализирани общности обхванати от дейности по стратегията за WOMP
- Брой проекти за сътрудничество
- Общ размер на средствата инвестирани в публична инфраструктура
- Дейности за подобряване на изграждането на капацитет
- Дейности за обмяна на опит
- Дейности за сътрудничество между сектори

Индикатори са разпределени по дейностите както следва:

Дейност 1. Инвестиции в синята икономика, рибарството и диверсификация

- Проекти за създаване на добавена стойност
- Проекти пряко свързани със сектор рибарство

Дейност 2. Инвестиции в инфраструктура и подобряване средата на живот и труд на рибарските общности и жителите на рибарската област

- Проекти за сътрудничество на територията на МИРГ.
- Общ размер на средствата инвестирани в публична инфраструктура

Дейност 3. Подкрепа за разнообразяване културния живот, опазване и популяризиране на културното наследство и туризма, развитие на човешките и социални ресурси и опазване на екологията..

- Брой млади хора обхванати от дейности по стратегията за WOMP
- Брой лица преминали през обучение
- Брой лица от маргинализирани общности обхванати от дейности по стратегията за WOMP

Дейност 4. Подкрепа за създаване на сътрудничество и партньорство

- Брой проекти за сътрудничество
- Дейности за подобряване на изграждането на капацитет
- Дейности за обмяна на опит

- Дейности за сътрудничество между сектори

Чрез експертно предвиждане са заложили конкретни те стойности на база определеният бюджет, брой очаквани проекти и заложените критерии за оценка, които приоритизират проектите.

IX. Опит в рамките на обособената рибарска територия в изпълнението на стратегии по подходите „отдолу-нагоре“ и подхода ВОМР, трансгранично сътрудничество и други механизми за териториално развитие през програмни периоди 2007-2013 г. и 2014-2020 г. *(описание на всички механизми и инструменти за териториално развитие, които са прилагани на рибарската територия, натрупан опит, научени уроци)*

Общините Свищов и Ценово разполагат с богат опит в множество проекти за трансгранично сътрудничество, финансирани от различни частни и ЕС фондове. Специализирани инициативи, свързани с устойчивото развитие на ресурсите, опазване на околната среда и насърчаване на местната икономика. Проектите включват обмяна на опит със съседни държави и водят до споделени добри практики, които са важни за иновации в сектора.

Участие на Община Свищов като партньор в проекта на Окръжен съвет – Александрия, Румъния „Подобряване на управлението на извънредни ситуации в трансграничния регион” (ПУИС), MIS – ETC Code: 361. Проектът е реализиран по Оперативна програма „Трансгранично сътрудничество Румъния – България 2007 – 2013 г.”, Приоритетна ос 2: Околна среда – Устойчиво използване и опазване на природните ресурси на околната среда и подобряване на ефективното управление на риска в трансграничния регион; Област на интервенция 2.2 Развитие на съвместна инфраструктура и услуги за предотвратяване на природни бедствия, причинени от човека или природата, включително съвместни действия за реагиране при извънредни ситуации; Индикативна операция – Съвместно ранно предупреждаване и дейности за реагиране на кризи”, Договор за финансиране 40412/03.06.2014 г., финансиран от Европейския фонд за регионално развитие и съфинансиран от Националните бюджети на Румъния и България, както и от Общинските бюджети на партньорите, които участват в проекта. Продължителността на проекта бе 24 м. от 2014 до 2015г.

По Програма „Interreg V-A Romania-Bulgaria“ 2014-2020 година на територията на община Свищов бе реализиран проект в сферата на здравеопазването „Вашето здраве има значение! – Модернизация на болниците в Зимнич и Свищов“, с финансиране на обща стойност 2 924 000,00 лева, с което бяха закупени високотехнологична апаратура, компютърен томограф и реаномобил от най-ново поколение, за осъществяване на комплексна и висококачествена диагностика, в свищовската болница. Продължителността на проекта бе 24 м. от 2017 до 2019 г.

„Единни стандарти, повишена координация – обща сигурност“ бе проект на Община Свищов, по договор за безвъзмездна финансова помощ, на обща стойност близо 2 мил. лв., финансиран по програма “INTERREG V-A ROMANIA-BULGARIA” 2014-2020, през 2019 година бяха напълно оборудвани два центъра за аварийни ситуации – Кризисни центрове в с. Овча могила, община Свищов и в гр. Зимнич, Румъния Проектът обхваща всички жители в района на програмата и създаде мерки за защита в областта на наводненията, опазване на горите, земетресенията и други бедствия, при които хората да бъдат подпомогнати от Кризисния център. Бюджета е в размер на

750 000 евро, от които 420 000 евро за Община Свищов. Продължителността на проекта бе 24 м. от 2018 до 2020 г.

Осъществен проект на Община Свищов „Традиция и танц –мост над Дунава“ по Програма „Interreg V-A Romania-Bulgaria“, Приоритетна ос 2: Зелен регион, Специфична цел 2.1: Подобряване устойчивото използване на природното наследство и ресурси и на културното наследство, на обща стойност 2 932 877,96 лева, като бюджета на проекта за Кметство Царевец, община Свищов /партньор по проекта/ възлиза на 1 270 927,75 лева. Основна цел на проекта бе създаване на училище за фолклор, традиции и танци в свищовското село Царевец. В старото училище бе изградена хотелска част, конферентни и репетиционни зали, открити и закрити сцени. Подобен център бе създаден и в с. Контещи, Румъния. Продължителността на проекта бе 36 м. от 2018 до 2021 г.

Участие на Община Ценово като партньор в проект СВА (ROBG-136) „Трансгранична програма за спешно обучение за областните администрации на окръг Гюргево и Русе“ на Териториално – административна единица – окръг Гюргево (Румъния) и в партньорство с областна администрация Русе. Проектът цели да засили сътрудничеството между Териториално административна единица - окръг Гюргево и област Русе в области от общ интерес като инвестиции от регионално значение и зелена икономика. Общият бюджет бе в размер на 440.393,19 евро, от които 374.334,21 евро ЕФРР. Продължителността на проекта бе 24 м. от 2017 до 2019 г.

Проект на Община Ценово ТАСТ (ROBG-417) „Партньорство за трансгранично сътрудничество срещу природните рискове Ценово-Хотареле-Греака“ приключен през 2021 г. Цел на проекта бе подобряване на съвместното управление на риска в района на трансгранично сътрудничество чрез разработване и приемане на съвместно трансгранично партньорство между Община Ценово, община Хотареле и община Греака, така че те да могат по-добре да координират и реагират ефективно при извънредни ситуации, причинени от природни бедствия като наводнение, пожар, горещи вълни, свлачища, дъждове/снежни бури. Бюджета на проекта бе 854.258,96 евро, от които 726.120,10 евро ЕФРР. Проектът бе изпълнен в партньорство с териториално административно звено комуна Хотареле (Румъния) и териториално административно звено комуна Греака (Румъния). Продължителността на проекта бе 36 м. от 2018 до 2021 г.

Трансграничното сътрудничество и усилията за интегриране на рибарството с туризма и аквакултурите са основно предизвикателство и също така възможност за развитие. Научените уроци от опита през миналите програмни периоди ще подпомогнат реализирането на Стратегията за ВОМР. Обединените усилия между местната власт, частния сектор и общностите показват, че устойчивото развитие на рибарския сектор изисква интегриран подход, основан на създаването на мрежи и създаване на партньорства.

Х. Планирани дейности за сътрудничество на МИРГ за осъществяване на връзки и сътрудничество между сектори и структури в рибарската територия и между местната власт и секторите на частния бизнес; Планирани дейности за сътрудничество на МИРГ за осъществяване на връзки и

сътрудничество между териториите на отделните МИРГ (вкл. описание на всички планирани дейности, механизми и инструменти за териториално развитие.)

Една от основните цели на МИРГ Свищов - Ценово е насърчаване на национално и международно сътрудничество. За постигането на тази цел в стратегията за ВОМР са заложили средства за два вида сътрудничество:

- сътрудничество между сектори и структури в рибарската територия;
- сътрудничество с други МИРГ, МИГ, както и подобен тип структури, прилагащи подходи за териториално развитие от България, ЕС или трети страни

Предвидени са общо 4 проекта за сътрудничество. Тези проекти се очаква да включват обмяна на опит, създаване на капацитет, създаване на партньорства, дейности за сътрудничество между сектори. Значителен ресурс от стратегията е определен за дейности за сътрудничество – над 20%.

Ще бъдат създадени връзки с други МИРГ и МИГ, които ще работят за развитието на рибарските общности на техните територии. За намиране на подходящи партньори ще се търси сътрудничество с УО на ПМДРА и FАMENET. Изграждането и поддържането на тези връзки от страна на МИРГ, както и организирането на срещи с други МИРГ за споделяне на опит ще допринесе за развитието на рибарските общности в национален мащаб.

На местно ниво МИРГ ще бъде в тясно сътрудничество с Община Свищов и Община Ценово, НП, други сектори и структури в рибарската територия и бизнес организации с цел постигане целите и приоритетите на СВОМР.

XI. Подробно описание на плана за оценка и мониторинг на стратегията за ВОМР (описание на всички планирани оценки на стратегията и техните етапи, времеви диапазон. Определят се параметрите за мониторинг на стратегията.)

Контролът по изпълнението на Стратегията за ВОМР на МИРГ Свищов-Ценово е съобразен изцяло с Програмата за морско дело и рибарство и аквакултури и установените правила от Сдружението. За тази цел ще бъде организирана система за мониторинг и оценка, която ще бъде извършвана, чрез целенасочено и постоянно събиране на информация, свързана с всички етапи по изпълнение на Стратегията, както по всяка отделна мярка, така и при изпълнение на СВОМР като цяло. Периодично ще бъде извършван анализ на събраната информация с цел:

- проследяване на напредъка на изпълнението на Стратегията, което дава основа за взиманите обективни и адекватни управленски решения;
- прилагане на мерки за постигане на предварително поставените в Стратегията цели;
- оценка на съотношението възможности – постигнати резултати;
- създаване на непрекъснато актуализирана системата за отчетност;
- постигане на прозрачност и осведоменост на заинтересованите страни.

По време на изпълнението на Стратегията за ВОМР, на всеки завършен етап ще се проследяват:

- мерките за осигуряване на информираност, прозрачност и публичност; физическите и финансови индикатори, заложили в Стратегията;
- организацията и методите на изпълнение.

Това ще извършва чрез:

- провеждане на заседания на управителните и спомагателните органи на МИРГ;
- провеждане на работни срещи на служителите и екипа на МИРГ;

- подготвяне и разпращане на покани за представяне на проектопредложения;
- анализ на проявения интерес към тях;
- анализ на зададените въпроси от бенефициенти по телефон и ел. поща и дадените отговори;
- подпомагане на одобрените кандидати при подготовката, както на проектно предложения за кандидатстване за БФП, така и изготвяне на заявки за плащане;
- извършено наблюдение по реализация на одобрените и финансирани проекти и провеждане на посещения на място;
- изготвяне на доклади за отчитане на изпълнението;
- непрекъсната комуникация с УО на ПМДР в ИСУН за цялостната дейност на Сдружението, както и при подаване на подробна информация за всеки приключен прием по мярка /напр. списък на одобрените и отхвърлените проекти след приключване на работата на КИП в ИСУН и публикуването му на страницата на МИРГ с цел прозрачност и др./;

Задължително ще се извърши междинна (36 месеца след започване на изпълнението) и окончателна оценка на изпълнението на стратегията.

Наблюдението на изпълнението на Стратегията за ВОМР ще се извършва от служителите на МИРГ. Пряко ангажирани в актуализирането на базите данни са експертът по прилагане дейностите на СВОМР и техническия асистент. Отговорен за организирането и контролирането на процеса по набирането, обработването и съхраняването на данни е Изпълнителният директор на МИРГ. Бенефициентите по Стратегията ще предоставят данни за наблюдение при попълване на Формулярите за кандидатстване.

Системата за оценка ще бъде организирана в две направления:

1. Система за оценка.

Оценката е дейност, която се извършва систематично въз основа на определени индикатори и критерии за приложимост, обоснованост, ефективност, ефикасност, въздействие и устойчивост, като всеки от тях има предварително зададена тежест. Ще бъдат извършвани оценки за изпълнението, както на всеки отделен проект подкрепен от СВОМР, така и Стратегията като цяло. В тази посока ще бъде създадена система за оценка, която ще съдържа информация за прогреса и изпълнението на проекти, финансирани в рамките на СВОМР, събирана чрез извършване на съответните проверки. Те могат да бъдат от три типа: многостранна проверка, проверка в конкретна насока; проверка по сигнал. Процеса по извършването на всяка проверка се състои от: заповед от Изпълнителния директор или Председателя на УС за назначаване на двама експерти от МИРГ за извършването ѝ, при проверка на място - предварително и надлежно уведомяване на бенефициента за времето, в което тя ще бъде извършена, изготвяне на констативен протокол от провеждането ѝ. Всеки подкрепен от СВОМР проект ще бъде проверен на място, поне два пъти за периода на реализацията му. Събраните данни от оценката на изпълнението на подкрепените проекти и прилагането на Стратегията за ВОМР ще станат част от годишните доклади за напредъка. Ежегодно до края на месец март Управителният съвет съставя за изтеклата календарна година годишен доклад за дейността на Сдружението и годишен финансов отчет. В доклада за дейността се описва извършената дейност и състоянието на Сдружението и се разяснява годишния финансов отчет. Докладът за дейността на Сдружението е публичен и съдържа данни,

относно съществените дейности, изразходваните за тях средства, връзката им с целите и програмите на Сдружението и постигнатите резултати и др. заложи в Устава на МИРГ.

2. Система за самооценка.

Важна част от системата за оценка за прилагането на Стратегията за ВОМР като цяло е процеса за самооценка. За основа на извършването на този процес МИРГ – Свищов – 2017 ще използва: базовите индикатори по отделните мерки, бюджетните индикатори, изходните индикатори и индикаторите за резултати на СВОМР. Този процес ще се базира на събраната информация чрез системата за наблюдение ИСУН. Самооценка на работата на органите на МИРГ при реализация на СВОМР ще се извършват от екипа на МИРГ, включително и активни членове на МИРГ. Могат да бъдат привлечени експерти и от други МИРГ, с цел придобиване на опит и добри практики. За извършване на самооценка ще бъде използвана комбинация от различни методи: анализ на данни, проучване, проведени разговори с конкретни бенефициенти, работни групи, добри практики, опит на други МИРГ. За извършването на самооценката ще бъде отговорен Изпълнителният директор на МИРГ. Този процес ще бъде провеждан поне веднъж годишно, по изготвен график, който ще бъде съобразен с дейностите по изпълнение на СВОМР. Получените резултати ще станат част от годишния доклад.

Анализ на възможните рискове

Процеса на извършването на мониторинг и оценка е отворен процес, върху който влияят различни фактори. Някои от тях могат да се превърнат в пречки и да се създадат рискове за ползотворното и правилно провеждане на наблюдението, оценяването и събирането на данни. Определянето на възможните рискове дава възможност предварително да бъдат набелязани стъпки за предотвратяването им. Препятствията, които могат да възникнат и да се превърнат в рискове са: недостатъчна информираност на бенефициентите; неспазване на доброволно поетите ангажименти за предоставяне на информация от страна на бенефициентите; опорочаване на проверките на място поради неясно разписани или не спазени процедурни изисквания; липса на обективност при извършване на самооценката и оценката. С цел превенция на тези рискове е необходимо внимателно да бъдат планирани сроковете за актуализирането и поддържането на информационните бази данни, ясно и адекватно да бъдат разписани работещи процедури, да бъдат спазвани заложените срокове, да бъдат предприемани мерки за повишаване информираността на бенефициентите; да бъдат привлечени активни членове на МИРГ за участие в процесите на мониторинг, оценка и самооценка, при спазване на изискването за недопускане на конфликт на интереси. Изграждането на добър екип от служителите на МИРГ и поддържането на ползотворно взаимодействие, както с останалите негови органи и с УО на ПМДРА и ДФЗ-РА, така и с бенефициентите ще е предпоставка за: своевременно планиране и спазване на сроковете в графика и плановете; гарант за спазване на изискванията на УО на избраните Европейски програми и сроковете по договора; правилна и точно изготвена самооценка, позволяваща адекватни и своевременни действия при възникнали форсмажорни обстоятелства; правилно взаимодействие с бенефициентите, основано на прозрачност, отвореност и оказване на подкрепа при тяхното кандидатстване и впоследствие - при изпълнението на финансираните проекти. Това от своя страна ще гарантира получаването на цялостна информация необходима за попълване на информационната база данни на МИРГ.

ХІІ. Популяризиране на стратегията на МИРГ – дейности по видимост, прозрачност и комуникация (дейности за популяризиране, комуникационна стратегия, канали за комуникация и др.).

Един от основните фактори, които определят ефикасността и ефективността при прилагането на Стратегията за ВОМР е изграждането и поддържането на доверие между отделните участници в целия процес. Това в голяма степен зависи от осигуряването на публичност и прозрачност при извършването на дейностите по прилагането на тази Стратегия. В тази връзка, както и с цел да бъдат спазени нормативните изисквания, което ще осигури цялостно усвояване на договорените по Стратегията за ВОМР финансови средства, МИРГ Свищов-Ценово:

- Ще поддържа и непрекъснато ще актуализира деловодна система и архив, от които могат да бъдат проследени всички актовете на органите на МИРГ. Голяма част от информацията ще бъде достъпна и през ИСУН;
- Ще информира, консултира и подпомага подготовката на проекти на потенциалните кандидати;
- На електронната страница на МИРГ ще бъдат публикувани своевременно пълните пакети с приложените документи към тях за всяка една процедура, която бъде обявена за отворена за приемане на подбор на проектни предложения.
- Ще бъде съставен регистър на постъпилите проектни предложения, който ще съдържа основна информация за проекта, както и неговия статут: одобрен за финансиране или неodobрен.
- Ще изпълнява всички дейности, посочени в Раздел II „Задължения на страните”, съвместно с одобрените бенефициенти при изпълнение на СВОМР ще осигурят публичност на дейността си и на източниците на финансиране, съгласно изискванията, посочени в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020 г., съгласно приложение № 2 от Националната комуникационна стратегия за програмен период 2014-2020 г., Раздел III „Информация и публичност“ от ПМС №161.

ХІІІ. Съответствие на стратегията за ВОМР с хоризонталните политики на ЕС по отношение на действията за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация (*подробно описание как избраните видове дейности ще допринесат за постигането на хоризонталните принципи на ЕС (заложені в чл. 9 на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета), вкл. задължителна референция към действия за прилагане и изпълнение на Хартата на основните права и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) в съответствие с Решение 2010/48/ЕО на Съвета)*

Дейностите заложи в стратегията за ВОРП на МИРГ Свищов Ценово съвпадат напълно и подпомагат хоризонталните политики на ЕС по отношение на действията за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация

1. Инвестиции в синята икономика, рибарството и диверсификация

Принос към равенство, приобщаване и недискриминация:

- Създаване на заетост за уязвими групи: Тези дейности предвиждат включване на социално уязвими групи, като жени, младежи, хора с увреждания и етнически малцинства, в икономическите процеси.
- Разнообразие на дейности: Разширяването на възможностите извън традиционния рибарски сектор намалява социално-икономическите неравенства и осигурява равен достъп до нови форми на заетост.
- Подкрепа за местните общности: Насърчава приобщаването на всички социални групи чрез създаване на инклузивна икономическа среда.

2. Инвестиции в инфраструктура и подобряване на средата на живот

Принос към равенство, приобщаване и недискриминация:

- Подобряване на достъпа до услуги: Инвестициите в социална и техническа инфраструктура (пътища, здравеопазване, образователни институции) гарантират равен достъп за всички жители, включително за уязвимите групи.
- Справяне със социалните неравенства: Създаването на по-добри условия за живот и труд на територията намалява риска от социално изключване и бедност.
- Достъпност: Специален акцент може да бъде поставен върху осигуряване на достъпност за хора с увреждания.

3. Подкрепа за културния живот, туризма и опазване на околната среда

Принос към равенство, приобщаване и недискриминация:

- Културно многообразие: Насърчава съхраняването и популяризирането на културното наследство на всички етнически и социални групи в региона.
- Приобщаване чрез образование и култура: Подкрепя развитието на местните общности чрез културни събития и инициативи, които включват хора от различни социални и възрастови групи.
- Устойчиво развитие: Фокусът върху опазването на околната среда гарантира равни възможности за бъдещите поколения.

4. Сътрудничество и партньорство

Принос към равенство, приобщаване и недискриминация:

- Създаване на мрежи: Насърчава сътрудничеството между различни обществени групи, което укрепва социалната кохезия и намалява неравенствата.
- Интеграция на различни сектори: Обединяването на усилия между публичния, частния и гражданския сектор осигурява участие на различни социални слоеве в процеса на вземане на решения.
- Междурегионално сътрудничество: Възможностите за обмен на добри практики допринасят за включване на иновативни и инклузивни решения.

Избраните видове дейности подпомагат прилагането на хоризонталните принципи на ЕС чрез:

1. Насърчаване на равенството и приобщаването във всички социални и икономически аспекти.
2. Създаване на възможности за заетост и подобряване на условията за живот за всички, особено за уязвимите групи.
3. Гарантиране на справедлив достъп до ресурси, услуги и възможности за развитие.

Това осигурява дългосрочна социална и икономическа устойчивост, съобразена с основните ценности на ЕС.

XIV. Допълняемост и съгласуваност на стратегията за ВОМР с местни и регионални планове за териториално развитие.

Основните местни и регионални планове за териториално развитие са ПИРО на общините Свищов и Ценово. Според методиката при извършване на социално-икономическия анализ един от началните етапи е запознаване с тези документи. Това означава, че анализът и съответно SWOT анализът съответстват изцяло на ПИРО Свищов и ПИРО Ценово и ги допълват с новите възможности по програмата.

Основните аспекти на съответствие по приоритети и дейности са:

Връзка между приоритетите на МИРГ и мерките в ПИРО:

1. Икономически растеж на основата на синята икономика, иновации, развитие на рибарството и диверсификация

Допълнение към ПИРО на Свищов и Ценово:

- ПИРО на двете общини акцентира на насърчаване на икономическото развитие чрез иновации, привличане на инвестиции и развитие на приоритетни сектори, включително селско стопанство, туризъм и индустрия.
- Инвестициите в синята икономика и диверсификацията на дейностите в рибарството директно подкрепят тази цел, като въвеждат иновации и създават добавена стойност за местната икономика.

2. Подобряване средата на живот, културните и социалните ресурси, опазване на околната среда и развитие на инфраструктурата

Допълнение към ПИРО:

- ПИРО поставя акцент върху подобряване на жизнената среда, модернизация на инфраструктурата и опазване на околната среда.
- Дейностите на МИРГ за изграждане на инфраструктура за рибарските общности и насърчаване на екологичните инициативи са в синхрон с тези приоритети.

3. Сътрудничество и партньорство

Допълнение към ПИРО:

- И двата ПИРО подчертават значението на междуобщностното и междуинституционално сътрудничество за постигане на устойчиво развитие.
- МИРГ допринася чрез насърчаване на партньорства в рамките на рибарската територия и със сходни организации на национално и международно ниво.

Връзка между дейностите на МИРГ и мерките в ПИРО:

Дейност 1: Инвестиции в синята икономика, рибарството и диверсификация (включително извън рибарството)

Съответствие:

- МИРГ предлага диверсификация към сектори като туризъм, производство и услуги, което подкрепя целите на ПИРО за икономическо разнообразие и иновации.

Дейност 2: Инвестиции в инфраструктура и подобряване средата на живот

Съответствие:

- ПИРО идентифицира необходимостта от подобряване на социалната, културната и техническата инфраструктура. МИРГ допълва тези усилия, като фокусира инвестиции в инфраструктура, обслужваща рибарските общности.

Дейност 3: Подкрепа за културен живот, туризъм и екология

Съответствие:

- ПИРО акцентира върху развитието на туризма и опазването на културното наследство. Дейностите на МИРГ за популяризиране на културата и туризма напълно се вписват в тези цели.

Дейност 4: Подкрепа за сътрудничество и партньорство

Съответствие:

- Взаимодействието между институции и общности, както и обменът на добри практики, са ключови елементи и в двата ПИРО. Дейността на МИРГ в тази посока засилва местния капацитет за съвместна работа.

Като цяло приоритетите и дейностите на МИРГ Свищов-Ценово допълват ПИРО на общините Свищов и Ценово, като насърчават икономическия растеж, подобряват инфраструктурата, подкрепят социалното и културно развитие, опазват околната среда и засилват сътрудничеството. Това интегрирано развитие осигурява устойчиво бъдеще за региона, съответстващо на стратегическите цели на двете общини.

i Сектори, които са включени в „устойчивата синя икономика“:

- Аквакултури: отглеждането на риба, миди и водни растения в морето или във вътрешните води
- Риболов (дълбоководен риболов/риболов с парагади),
- Възобновяема енергия (син въглерод): производство на чисто електричество от офшорна вятърна енергия, биогорива, градиенти на соленост, вълни и приливи и др.
- Пристанищна дейност
- Дейности за опазване на морските екосистеми (с постоянен характер)
- Морска биотехнология, изследвания и развитие (с постоянен характер)
- Биопроспекция: систематично и организирано търсене на полезни продукти, получени от биоресурси, включително растения, микроорганизми, животни и т.н., които могат да бъдат доразвити за комерсиализация и общи ползи за обществото
- Морски превоз
- Туризъм (крайбрежен, морски туризъм)